

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W HRUBIESZOWIE

INFORMACJA

O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU
HRUBIESZOWSKIEGO w 2022 ROKU

Hrubieszów

Marzec 2023 r.

SPIS TREŚCI:

- str.3 **Zadania i zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej.**
- str.5 **Sytuacja epidemiologiczna w rejonie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie w 2022 r.**
- str. 18 **Stan sanitarny podmiotów leczniczych znajdujących się na terenie powiatu hrubieszowskiego.**
- str.28 **Informacja Oddziału Laboratoryjnego PSSE Hrubieszów dot. oceny stanu sanitarnego powiatu hrubieszowskiego za 2022 rok.**
- str.31 **Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych powiatu hrubieszowskiego za 2022 rok.**
- str.38 **Stan zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i nadzór nad jej jakością w 2022 r.**
- str.46 **Stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej.**
- str.52 **Ocena stanu sanitarnego powiatu hrubieszowskiego za rok 2022 w ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.**
- str.57 **Ocena stanu sanitarnego powiatu hrubieszowskiego w zakresie higieny pracy za 2022 rok.**
- str.59 **Ocena stanu sanitarnego powiatu w 2022 r. w zakresie ograniczenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze, nowe substancje, prekursorzy narkotyków kat. 2 i 3, substancje chemiczne, ich mieszaniny, produkty biobójcze, detergenty**
- str.60 **Ocena stanu sanitarno – technicznego placówek oświatowo-wychowawczych.**
- str.66 **Sprawozdanie z działalności Stanowiska Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia.**
- str.70 **Podsumowanie.**

ZADANIA I ZAKRES DZIAŁANIA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

Zgodnie z Ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej dnia 14 marca 1985 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 338) Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności i żywienia,

7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne

— w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie, realizując cele i zadania określone w Planie Zasadniczych Przedsięwzięć na 2022 r., opracowanym zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, uzgodnionym i zatwierdzonym przez Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wykonał min.:

- 3692 kontroli w zakresie: higieny komunalnej, żywności i żywienia, higieny pracy, higieny dzieci i młodzieży, epidemiologii, zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, wizytacji w zakresie działań oświaty zdrowotnej i promocji,
- wydał 329 decyzji merytorycznych, 199 decyzji płatniczych, 23 postanowienia,
- nałożył 46 mandatów karnych,
- wykonał badań ogółem 681,
- pobrał 315 próbek do badania,
- wykonał 3099 oznaczeń fizycznych, 1468 mikrobiologicznych,
- z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonał:
17 kontroli, wydał ogółem 79 opinii i uzgodnień.

Prowadzono analizy i opracowania epidemiologiczne, statystyczne i sprawozdawczość.

Działaniami oświatowymi w zakresie promocji zdrowia objęto szacunkowo ok. 2010 osób.

Czynności kontrolne i badania laboratoryjne przeprowadzane są zgodnie z normami:

- PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ogólne kryteria działania różnych rodzajów jednostek inspekcyjnych”, stosując procedury i dokumentację kontrolną określoną zarządzeniami Głównego Inspektora Sanitarnego (kontrole przedsiębiorców odbywają się w trybie określonym w *Ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej*),
- PN-EN ISO/IEC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”; kompetencje laboratorium stacji potwierdzone akredytacją Polskiego Centrum Akredytacji w 2010 r. (zakres działania laboratorium w ramach nadzoru określa *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie wykazu stacji sanitarno-epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary ze wskazaniem obszaru*).

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W REJONIE DZIAŁANIA PAŃSTWOWEGO POWIATOWEGO INSPEKTORA SANITARNEGO W HRUBIESZOWIE W 2022 ROKU

Sytuacja epidemiologiczna w rejonie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie prowadzona jak corocznie w oparciu o zarejestrowane zachorowania na choroby zakaźne i zakażenia.

Poniżej w tabeli przedstawiono choroby zakaźne zarejestrowane w 2022 roku na terenie powiatu hrubieszowskiego w zestawieniu z rokiem poprzednim. Uwzględniono współczynnik zapadalności w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

- Liczba mieszkańców powiatu, stan na 31.12.2021 r. – 61 226 31.12.2022 r. – 60 179

Lp.	Jednostka chorobowa	2021 r.		2022 r.	
		L.bez.	Wsk.	L.bez.	Wsk.
1.	Grypa	0	0	20	0,33
2.	Gruźlica	14	0,23	14	0,23
3.	WZW typu A	0	0	0	0
4.	WZW typu B	2	0,03	2	0,03
5.	WZW typu C	1	0,01	4	0,03
6.	WZW inne i nieokreślone	1	0,01	0	0
7.	HIV i chorzy na AIDS	1	0,01	1	0,01
8.	Kiła	1	0,01	0	0
9.	Rzeżączka	0	0	0	0
10.	Inwazyjna choroba meningokokowa: Zapalenie opon mózgowych, Posocznica,	1 0	0,01 0	0 0	0
11.	Kleszczowe zapalenie mózgu	0	0	0	0
12.	Borelioza z Lyme	23	0,41	23	0,38
13.	Nagminne zapalenie przyusznic	0	0	1	0,01
14.	Płonica	0	0	5	0,08
15.	Różyczka	0	0	0	0
16.	Ospa wietrzna	56	0,91	124	2,06
17.	Salmonellozy	11	0,18	5	0,08
18.	Styczność i narażenie na wściekliznę	5	0,08	14	0,23
19.	Wirusowe zakażenia jelitowe (wywołane przez rotawirusy)	25 w tym 13 dzieci do lat 2	0,41	49 w tym 16 dzieci do lat 2	0,81
20.	Wirusowe zakażenia jelitowe (wywołane przez norowirusy)	3	0,05	1	0,01
21.	Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone (adenowirusy)	6 w tym 5 dzieci do lat 2	0,10	31 w tym 12 dzieci do lat 2	0,51

22.	Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone	1	0,01	2	0,03
23.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>)	22	0,36	26	0,43
24.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli biegunkotwórczą	1	0,01	0	0
25.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe inne określone	0	0	1	0,01
26.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone	2	0,03	1	0,01
27.	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe nieokreślone	0	0	1	0,01
28.	Biegunka i zapalenia żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu	6 w tym 1 dziecko do lat 2	0,10	6 w tym 3 dzieci do lat 2	0,09
29.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (róża)	0	0	1	0,01
30.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae	0	0	1	0,01
31.	COVID – 19	4188	68,40	2583	42,9
32.	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat	0	0	0	0

Wyliczono wg wskaźnika k - 1000

$\frac{\text{Liczba zachorowań} \times k}{\text{Liczba populacji}}$

Liczba populacji

- **Zachorowania grypopodobne i podejrzenia zachorowań na grypę**

Kontynuowano monitorowanie grypy i zakażeń grypopodobnych.

W 2022 roku odnotowano znaczny wzrost zachorowań grypopodobnych i podejrzeń zachorowań na grypę. Zarejestrowano 3201 przypadków podejrzeń na grypę i zachorowań grypopodobnych. Zachorowania nie zostały potwierdzone laboratoryjnie, nie stwierdzono hospitalizacji. Najwięcej zachorowań odnotowano w I i II kwartale bieżącego roku. Zachorowania i podejrzenia na grypę rejestruje się w każdej grupie wiekowej, najwięcej jednak odnotowano w grupie wiekowej 15-64 lat.

Liczba podejrzeń zachorowań na grypę wg wieku chorych w 2022 r.

Wiek (ukończone lata)		Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala - liczba osób ⁴⁾		
		Ogółem	w tym osoby skierowane do szpitala	objawy ze strony układu krążenia	objawy ze strony układu oddechowego	inne przyczyny
0		1	2	3	4	5
0 - 4	1	567	0	0	0	0
5 - 14	2	772	0	0	0	0
15 - 64	3	1252	0	0	0	0
65 i więcej	4	610	0	0	0	0
Razem	5	3201	0	0	0	0

Liczba podejrzeń zachorowań na grypę wg wieku chorych w 2021 r.

Wiek (ukończone lata)		Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala - liczba osób ⁴⁾		
		Ogółem	w tym osoby skierowane do szpitala	objawy ze strony układu krążenia	objawy ze strony układu oddechowego	inne przyczyny
0		1	2	3	4	5
0 - 4	1	391	0	0	0	0
5 - 14	2	336	0	0	0	0
15 - 64	3	545	0	0	0	0
65 i więcej	4	184	0	0	0	0
Razem	5	1456	0	0	0	0

Na przestrzeni całego roku **2021** odnotowano **1456** zachorowań grypopodobnych i podejrzeń zachorowań na grypę.

Z uwagi na znaczny wzrost zachorowań grypopodobnych i podejrzeń zachorowań na grypę w roku 2022 sytuacja wymagała wzmożonego nadzoru epidemiologicznego zwłaszcza w sezonie grypowym i podejmowania działań edukacyjnych. Przy współpracy z pionem OZ rozpowszechniano materiały informacyjne (broszury ulotki) oraz zamieszczano informację w mediach społecznościowych na temat grypy i jej zapobieganiu. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie jest profilaktyka swoista przez coroczne szczepienia ochronne. Dlatego należy kontynuować działania profilaktyczne, propagujące szczepienia przeciwko grypie.

W ramach nadzoru nad grypą opartego na systemie Sentinel nawiązana jest współpraca z lekarzem POZ w Hrubieszowie. W bieżącym roku pobrano wymazy od 10 objawowych pacjentów. Wyniki badań potwierdziły zakażenie wirusem grypy typu A oraz wirusem SARS-CoV-2. Zachorowanie wystąpiło, u kobiety w wieku 70 lat z miasta Hrubieszów.

- **Zachorowania na grypę**

W **2022 r.** potwierdzono laboratoryjnie **20** przypadków zachorowań na grypę, w tym **16** u dzieci do lat 14. W **9** przypadkach osoby wymagały hospitalizacji. Najczęściej występującą postacią kliniczną grypy były zachorowania grypopodobne. Nie odnotowano zgonów z powodu grypy.

W **2021 r.** nie odnotowano zachorowań na grypę.

- **Zachorowania na gruźlicę w roku 2022**

1. Liczba zarejestrowanych chorych – **14** przypadków zachorowań osób dorosłych na gruźlicę płuc, które znajdują się pod nadzorem specjalistycznym
2. Liczba chorych prątkujących, zarejestrowanych w 2022 roku - zarejestrowano **7 osób** chorych prątkujących i **7 osób** nie prątkujących
3. Liczba zarejestrowanych, rozpoznanych wznów zachorowań na gruźlicę – odnotowano **1** ponowne zachorowanie
4. Ogniska epidemiczne/rodzinne (krótki opis) – nie odnotowano ognisk zachorowań z powodu gruźlicy/nie występowały ogniska rodzinne

5. Liczba decyzji wydanych w celu przymuszenia do poddania się leczeniu, hospitalizacji, badaniom diagnostycznym – nie wdrażano działań administracyjnych związanych z koniecznością hospitalizacji czy leczenia
6. Liczba osób skierowanych na badania diagnostyczne w kierunku gruźlicy – **34** osoby zostały skierowane na badania diagnostyczne (wystawiono **12** pism do lekarzy POZ, przeprowadzono 2 rozmowy telefoniczne)
7. Rodzaj i miejsce wykonanych badań – osoby skierowane na badania diagnostyczne w kierunku gruźlicy po otrzymaniu skierowania od lekarza POZ zgłosiły się do Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc, gdzie zostały wykonane badania diagnostyczne – RTG klatki piersiowej, badania osłuchowe, spirometria
8. Liczba osób ze styczości, które zostały objęte nadzorem - dochodzeniem epidemiologicznym w środowisku pacjentów objęto **34** osoby ze styczości, w tym **26** priorytet wysoki i **8** priorytet średni
9. Liczba zgonów z powodu gruźlicy – **1** (kobieta lat 77 z gm. Werbkowice)

Podobnie jak w latach ubiegłych zachorowania najczęściej dotyczyły osób dorosłych, niepracujących – bezrobotnych, emerytów i rencistów. Zachorowania dominowały wśród mężczyzn - 11 przypadków, wśród kobiet – 3 przypadki. Zachorowania występowały w przedziale wiekowym od 27 lat do 77 lat. Nie było zachorowań w grupie wiekowej dzieci i młodzieży do 18 roku życia.

Prowadzono czynny nadzór nad osobami ze styczości z chorymi na gruźlicę. Wszystkie osoby zgłosiły się do konsultacji lekarskiej w Poradniach Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Poradniach Specjalistycznych. U osób będących pod nadzorem epidemiologicznym przeprowadzano m.in. badania fizykalne, RTG płuc, spirometrię. W jednym przypadku zastosowano chemioprophylaktykę przez okres 6 miesięcy.

Nie odnotowano gospodarstw, w których były hodowane zwierzęta.

W **2021 r.** zarejestrowano **14** zachorowań na gruźlicę, w tym **13** przypadków zachorowań na gruźlicę płuc oraz **1** przypadek zachorowania na gruźlicę pozapłucną – gruźlicza obwodowa limfadenopatia (A18.2). Odnotowano **1** przypadek wznowy. W **5** przypadkach była to gruźlica prątkująca, w **8** przypadkach były to osoby nie prątkujące. Zachorowania występowały w przedziale wiekowym od 42 lat do 90 lat. Odnotowano **1** zgon z powodu gruźlicy.

Liczba osób z otoczenia chorych objętych nadzorem przez PSSE w **2021 r.** – **23**. Wszystkie osoby zgłosiły się do Poradni Podstawowej Opieki Zdrowotnej lub Poradni Specjalistycznej.

W 2022 r. w porównaniu do roku 2021 odnotowano taki sam poziom zachorowań na gruźlicę.

Gruźlica w powiecie hrubieszowskim w 2021 r. i 2022 r. z podziałem na gminy.

Lp.	Gminy	2021 r.	2022 r.
1.	m. Hrubieszów	7	3
2.	gm. Hrubieszów	1	3
3.	gm. Horodło	4	1
4.	gm. Dolhobyczów	0	2
5.	gm. Mircze	0	1
6.	gm. Trzeszczany	0	0
7.	gm. Uchanie	0	1
8.	gm. Werbkowice	2	3
	Razem	14	14

- **Zachorowania na COVID -19**

W **2022 r.** na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano **2583** zachorowań na COVID-19, w tym **1398** zachorowań wśród kobiet i **1185** wśród mężczyzn. Najwięcej zachorowań wystąpiło w styczniu i lutym bieżącego roku. Wyzdrowiało **2552** osób, w **308** przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

Z powodu zakażenia SARS-CoV-2 zmarło **31** osób. W **21** przypadkach osoby obciążone były chorobami współistniejącymi, **10** osób bez obciążeń innymi chorobami.

W **2021 r.** na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano **4188** zachorowań na COVID – 19, w tym **2259** zachorowań wśród kobiet i **1929** wśród mężczyzn. Najwięcej zachorowań wystąpiło w marcu i listopadzie. Wyzdrowiało **4023** osoby, ogółem zmarło **164** osób zakażonych wirusem SARS CoV-2.

Zachorowania na boreliozę

W **2022 r.** zachorowania na boreliozę utrzymują się na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Do PSSE wpłynęło **37** zgłoszeń zachorowań, w tym **23** zarejestrowano jako przypadki potwierdzone, **6** przypadków stanowiły zgłoszenia powtórne, **7** przypadków nie spełniało kryteriów definicji, **1** przypadek przekazano do innej stacji zgodnie z właściwością terytorialną.

Zachorowania na boreliozę zarejestrowane w MZ-56 w poszczególnych gminach powiatu hrubieszowskiego przedstawiały się następująco:

W **2021 r.** – **23** zachorowań:

m. Hrubieszów – 5
gm. Hrubieszów – 2
gm. Horodło – 1
gm. Dołhobyczów – 1
gm. Werbkowice – 6
gm. Mircze – 5
gm. Uchanie – 2
gm. Trzeszczany – 1

W **2022 r.** - **23** zachorowań:

m. Hrubieszów – 7
gm. Hrubieszów – 1
gm. Horodło – 5
gm. Dołhobyczów – 2
gm. Werbkowice – 4
gm. Mircze – 3
gm. Uchanie – 1

Zachorowania na boreliozę zarejestrowane w MZ-56 według płci, wieku, grupy zawodowej, objawów choroby:

1. wiek/płeć	2021 r.			2022 r.		
	K	M	ogółem	K	M	ogółem
0 - 4	-	-	-	-	-	-
od 5 do 9	-	-	-	-	1	1
od 10 do 14	-	-	-	1	-	1
15 - 19	-	-	-	1	-	1
20 - 29	-	1	1	1	2	3
30 - 39	1	3	4	-	-	-
40 - 49	3	-	3	1	2	3
50 - 59	5	1	6	3	3	6
60 - 64	1	2	3	-	1	1
65 +	5	1	6	7	-	7
bd	-	-	--	-	-	-
ogółem	15	8	23	14	9	23
Miejsce zamieszkania/płeć						
	miasto	wieś	ogółem	miasto	wieś	ogółem
K	3	12	15	5	9	14
M	2	6	8	2	7	9
ogółem	5	18	23	7	16	23
2. Grupa zawodowa/płeć	Ogółem 2021 r.			Ogółem 2022 r.		
Rolnicy	3			1		
Leśnicy, inni pracownicy leśni	1			1		
3. Objawy choroby/płeć	K	M	ogółem	K	M	ogółem
Faza wczesna – rumień wędrujący	15	8	23	11	8	19
Inne zmiany skórne (lymphocytoma zanikowe zapalenie skóry)	-	-	-	-	-	-
Borelioza układu kostno-stawowego	-	-	-	3	1	4
Jednocześnie rumień i bóle stawowe wśród w/w osób	-	-	-	-	-	-
Borelioza układu krążenia	-	-	-	-	-	-

Neuroborelioza	-	-	-	-	-	-
Inne	-	-	-	-	-	-

Biorąc pod uwagę zatrudnienie chorych na boreliozę w roku 2022 najczęściej zachorowań wystąpiło w grupie emerytów. Coraz częściej chorują osoby młode. W roku sprawozdawczym wystąpiły zachorowania w przedziale wiekowym od 5 do 19 lat, w ubiegłym roku nie odnotowano zachorowań w tym przedziale wiekowym. Wśród zgłoszeń w analizowanym 2022 r. dominowały zachorowania wczesnego stadium boreliozy, którego objawem jest rumień wędrujący. Wśród zgłoszonych zachorowań nie odnotowano przypadków wymagających hospitalizacji.

- **Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby**

- ❖ **WZW typu A i WZW typu B**

W analizowanym okresie sprawozdawczym tj. **2022 r.** zarejestrowano **2** zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B – bliżej nieokreślone. Zachorowało **2** mężczyzn: **1** mężczyzna z miasta Hrubieszów w wieku 51 lat oraz **1** mężczyzna z gm. Dołhobyczów w wieku 37 lat.

Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

W **2021 r.** zarejestrowano **2** zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B. Zachorowało **2** mężczyzn: **1** mężczyzna z miasta Hrubieszów w wieku 42 lat oraz **1** mężczyzna z gm. Mircze w wieku 67 lat.

Zarejestrowano **1** zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby inne i nieokreślone. Zachorowała 17 – letnia dziewczyna z Hrubieszowa.

Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

- ❖ **WZW typu C**

W **2022 r.** zarejestrowano **4** przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C (B18.2) – bliżej nieokreślone. Zachorowały **3** kobiety: jedna kobieta w wieku 80 lat z miasta Hrubieszów, u której nie ustalono źródła zakażenia, druga kobieta w wieku 39 lat z gm. Dołhobyczów, u której w wyniku przeprowadzonego dochodzenia epidemiologicznego prawdopodobną drogą zakażenia była transfuzja przed 1993 r., trzecia kobieta w wieku 49 lat z gminy Werbkowice, u której zabieg operacyjny był prawdopodobną drogą zakażenia oraz **1** mężczyzna w wieku 51 lat z miasta Hrubieszów, u którego prawdopodobną drogą zakażenia było przyjmowanie narkotyków poprzez wstrzyknięcia dożylnie. W jednym przypadku przekazano informacje do lekarza POZ w celu rozpoczęcia szczepień przeciw WZW typu B, pozostałe osoby szczepione.

W **2021 r.** zarejestrowano **1** zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu C (B18.2). Zachorowała kobieta w wieku **53** lat z miasta Hrubieszów u której nie ustalono źródła zakażenia. Przekazano informacje do lekarza POZ w celu rozpoczęcia szczepień przeciw WZW typu B.

- **Zakażenia jelitowe**

W 2022 r. nie odnotowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Zakażenia i zachorowania przenoszone drogą pokarmową spośród objętych obowiązkiem zgłaszania i rejestracji, występujące na terenie powiatu:

- ❖ **Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy:**

W 2022 r. zanotowano **49** zachorowań w tym **16** dzieci do lat 2.

W 2021 r. zarejestrowano **25** zachorowań w tym **13** dzieci do lat 2.

Odnotowano **wzrost zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

- ❖ **Wirusowe zakażenia jelitowe – wywołane przez norowirusy:**

W 2022 r. zanotowano **1** zachorowanie, u dziecka do lat 2.

W 2021 r. zarejestrowano **3** zachorowania.

Odnotowano **spadek zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

- ❖ **Wirusowe zakażenia jelitowe inne określone adenowirusy:**

W 2022 r. zanotowano **31** przypadków w tym **12** dzieci do lat 2.

W 2021 r. zarejestrowano **6** zachorowań w tym **5** dzieci do lat 2.

Odnotowano **wzrost zachorowań w stosunku** do roku ubiegłego.

- ❖ **Wirusowe zakażenia jelitowe nieokreślone:**

W 2022 r. zanotowano **2** zachorowania, u dziecka w wieku 2 lat i 4 lat.

W 2021 r. zarejestrowano **1** zachorowanie, u dziecka w wieku 10 lat.

Odnotowano **niewielki wzrost zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

- ❖ **Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile:**

W 2022 r. zarejestrowano **26** zachorowań u osób dorosłych, w tym **11** zakażeń szpitalnych.

W 2021 r. zarejestrowano **22** zachorowania u osób dorosłych w tym **11** zakażeń szpitalnych.

Odnotowano **niewielki wzrost zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

- ❖ **Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli biegunkotwórczą**

W 2022 r. nie odnotowano zachorowań.

W 2021 r. zarejestrowano **1** przypadek prawdopodobny, u kobiety w wieku 84 lat z gm. Trzeszczany.

❖ **Inne bakteryjne zakażenia jelitowe inne określone**

W **2022 r.** odnotowano **1** zachorowanie u mężczyzny w wieku 44 lat z gm. Werbkowice.
W **2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań.

❖ **Inne bakteryjne zakażenia jelitowe nieokreślone:**

W **2022 r.** odnotowano **1** zachorowanie u dziecka w wieku 2 lat.
W **2021 r.** zarejestrowano **2** zachorowania w tym **1** u dziecka do lat 2.

❖ **Zachorowania na salmonellozy**

W **2022 r.** zarejestrowano ogółem **5** pojedynczych zachorowań na salmonellozę.

m. Hrubieszów - **3** osoby
gm. Hrubieszów - **1** osoba
gm. Mircze - **1** osoba

We wszystkich przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*.
Produktami żywnościowymi mogącymi mieć związek przyczynowy z chorobą były: sernik z ubitą pianą z białek, jaja kurze, lody własnej produkcji z użyciem surowych jaj, smażony kotlet, surowe ciasto (masa) z użyciem jaj. Podczas przeprowadzania dochodzenia epidemiologicznego stwierdzono, że produkty spożywcze, były poddawane niewłaściwej obróbce termicznej.

W **2021 r.** zarejestrowano ogółem **11** pojedynczych zachorowań na salmonellozę.

m. Hrubieszów – **5** osób
gm. Hrubieszów – **1** osoba
gm. Werbkowice – **2** osoby
gm. Dołhobyczów – **2** osoby
gm. Horodło – **1** osoba

W **2** przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella* nieokreślona spp. (nie określono serotypu), w pozostałych **9** przypadkach czynnikiem etiologicznym była *Salmonella Enteritidis*.

Odnotowano **spadek zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

- **Styczność i narażenie na wściekliznę**

W 2022 r. w PSSE w Hrubieszowie zarejestrowano 83 przypadki pokąsania przez zwierzęta, z czego 69 zgłoszono do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Hrubieszowie w zakresie podjęcia obserwacji zwierzęcia, w celu wykluczenia wścieklizny oraz 10 zgłoszeń dotyczących padłych lisów. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych 14 osób skierowano do Poradni Chorób Zakaźnych, u których podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie.

Osoby zakwalifikowane do szczepień p/wściekliznie w 2022 r. z podziałem na gminy i gatunek zwierzęcia:

- m. Hrubieszów 4 osoby pogryzione: 3 osoby przez nieznanego psa, 1 osoba przez nieznanego kota
- gm. Hrubieszów 3 osoby pogryzione: 2 osoby przez nieznanego psa, 1 osoba przez nieznanego kota
- gm. Werbkowice 2 osoby pogryzione: 1 osoba przez nieznanego psa, 1 osoba przez znanego kota, który padł po kilku dniach
- gm. Mircze 1 osoba pogryziona przez psa
- gm. Horodło 4 osoby pogryzione: 1 osoba przez nieznanego psa, 2 osoby przez nieznanego kota, 1 osoba przez znanego psa, który padł na drugi dzień po zdarzeniu

W 2021 r. w PSSE w Hrubieszowie zarejestrowano 60 przypadków pokąsania przez zwierzęta, z czego 55 przekazano do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Hrubieszowie celem podjęcia obserwacji zwierzęcia, aby wykluczyć wściekliznę oraz 6 zgłoszeń dotyczących padłych lisów. W wyniku przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych 5 osób skierowano do Poradni Chorób Zakaźnych, u których podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie.

- **Choroby przenoszone drogą płciową**

- ❖ **Przypadki zakażeń HIV i chorych na AIDS**

W 2022 r. zarejestrowano 1 przypadek zakażenia wirusem HIV u kobiety w wieku 53 lat zamieszkałej w Hrubieszowie, brak danych odnośnie źródła zakażenia. Zakażenie bezobjawowe.

Zachorowań na AIDS nie zarejestrowano.

W 2021 r. zarejestrowano 1 przypadek zakażenia wirusem HIV u kobiety ciężarnej w wieku 26 lat zamieszkałej w gm. Werbkowice. Prawdopodobną drogą transmisji były kontakty heteroseksualne. Zakażenie bezobjawowe.

Zachorowań na AIDS nie zarejestrowano.

❖ **Kiła**

W **2022 r.** nie zarejestrowano zachorowań.

W **2021 r.** zarejestrowano **1** przypadek zachorowania na kiłę. Zachorowała kobieta w wieku 44 lat. Brak danych odnośnie źródła zakażenia.

Na przestrzeni ostatnich lat nie odnotowano zachorowań na rzeżączkę.

• **Wirusowe choroby wieku dziecięcego**

❖ **Ospa wietrzna**

W **2022 r.** zanotowano **124** zachorowania – osoby nieszczone. W **2** przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

W **2021 r.** zarejestrowano **56** zachorowań – osoby nieszczone. Odnotowano **wzrost zachorowań** w stosunku do roku ubiegłego.

❖ **Nagminne zapalenie przyusznic**

W **2022 r.** zanotowano **1** przypadek możliwy zachorowania u dziecka w wieku 1 rok - dziecko nieszczone.

W **2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań.

❖ **Płonica**

W **2022 r.** zanotowano **5** przypadków możliwych zachorowań.

W **2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań.

❖ **Odra**

W **2022 r. i 2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

❖ **Różyczka**

W **2022 r. i 2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

• **Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (róża)**

W **2022 r.** odnotowano **1** przypadek możliwy zachorowania, u kobiety w wieku 65 lat z gm. Werbkowice.

W **2021 r.** nie zarejestrowano zachorowań.

- **Zachorowania na inwazyjne choroby meningokokowe, pneumokokowe, Haemophilus influenzae**

W 2022 r. odnotowano 1 zachorowanie na chorobę pneumokokową. Badanie molekularne płynu mózgowo-rdzeniowego potwierdziło zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych wywołane przez Streptococcus pneumoniae. Zachorowanie dotyczyło dziecka w wieku 10 lat.

W 2021 r. zarejestrowano 1 zachorowanie na chorobę meningokokową zapalenie opon mózgowych wywołane przez Neisseria Meningitidis gr. B. Zachorowanie dotyczyło dziecka w wieku 9 miesięcy, u którego wykryto obecność antygenu tej bakterii w płynie mózgowo – rdzeniowym. Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne oraz podjęto działania w celu przecięcia dróg szerzenia się zakażenia.

- **Zachorowania na neuroinfekcje**

Realizacja zadań z zakresu nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci w wieku od 0 do 14 lat

W 2022 r. i 2021 r. nie zarejestrowano zachorowań przebiegających z porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia. Stale monitorowana jest sytuacja zachorowań przebiegających z ostrymi porażeniami wiotkimi u dzieci do 15 roku życia – sporządzane są tygodniowe meldunki o aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

- ❖ **Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne nie określone**

W 2022 r. i 2021 r. nie zanotowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

- ❖ **Zachorowania na Kleszczowe zapalenie mózgu**

W 2022 r. i 2021 r. nie zanotowano zachorowań na powyższą jednostkę chorobową.

- ❖ **Neuroinfekcje bakteryjne i wirusowe inne niż w/w**

Nie zarejestrowano innych neuroinfekcji bakteryjnych i wirusowych.

- **Choroby występujące sporadycznie oraz choroby zawlekane z innych stref klimatycznych**

W 2022 r. i 2021 r. nie zarejestrowano chorób występujących sporadycznie oraz chorób zawlekanych z innych stref klimatycznych.

- **Zgony z powodu zakażeń i chorób zakaźnych**

W 2022 r. zarejestrowano 32 zgony (1 zgon w przedziale wiekowym 50-59 lat, pozostałe powyżej 60 roku życia). W 31 przypadkach przyczyną zgonu (wyjściową, wtórną, lub

bezpośrednią) były zachorowania na COVID-19, w jednym przypadku przyczyną zgonu była gruźlica płuc, bez wzmiankowania o potwierdzeniu bakteriologicznym lub histologicznym (A16.2).

W **2021 r.** zarejestrowano **165** zgonów (**2** zgony w przedziale wiekowym 20-29, **3** zgony w przedziale wiekowym 40-49, **10** zgonów w przedziale wiekowym 50-59, **150** zgonów w wieku powyżej 60 roku życia). W **164** przypadkach przyczyną zgonu (wyjściową, wtórną, lub bezpośrednią) były zachorowania na COVID-19, w jednym przypadku przyczyną zgonu była gruźlica obwodowa limfadenopatia (A18.2).

PODSUMOWANIE

Po przeprowadzonej analizie zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia w porównaniu z rokiem ubiegłym sytuację epidemiologiczną w powiecie hrubieszowskim można ocenić jako stabilną, wymaga ona jednak ciągłej obserwacji i nadzoru.

W bieżącym roku zaobserwowano znaczną poprawę zgłaszalności podejrzeń i rozpoznań zakażeń, chorób zakaźnych przez podmioty wykonujące działalność leczniczą w powiecie hrubieszowskim.

W 2022 r. na terenie powiatu hrubieszowskiego zarejestrowano ogółem 6167 przypadków zachorowań na choroby zakaźne (w tym 3201 zachorowań grypopodobnych), hospitalizowano 308 osób.

W analizowanym okresie sprawozdawczym w związku z prowadzonym dochodzeniem epidemiologicznym przeprowadzono 2794 wywiady, które w większości dotyczyły osób zakażonych wirusem SARS-CoV-2.

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych uległa zmianie w porównaniu z rokiem 2021 r. głównie z powodu zakażeń SARS-CoV-2. Na terenie powiatu hrubieszowskiego w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano dwukrotny spadek zakażeń SARS-CoV-2.

Oprócz COVID-19 najczęściej rejestrowanymi chorobami zakaźnymi na terenie powiatu hrubieszowskiego w 2022 r. były wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy i adenowirusy oraz ospa wietrzna.

W związku ze wzrostem w porównaniu do roku ubiegłego zachorowań na WZW typu C konieczne jest dalsze usprawnianie działań profilaktycznych, edukacyjnych, przestrzeganie procedur medycznych zmierzających do poprawy bezpieczeństwa pacjentów oraz poprawy wykrywania wcześniej nabytych zakażeń.

Uwagę zwraca również wzrost przypadków pokąsania przez zwierzęta, a tym samym ilość osób zakwalifikowanych do szczepień przeciwko wścieklicznie.

W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano także wzrost zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych. Może mieć to związek z pandemią COVID-19 i szczególnie

dokładną, precyzyjną diagnostyką (w tym obrazową) patologii płuc innych ostrych chorób zakaźnych układu oddechowego.

Na podobnym poziomie utrzymują się zachorowania na boreliozę, gruźlicę, biegunki i zapalenia żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu, wirusowe zapalenie wątroby typu B.

W celu podniesienia bezpieczeństwa zdrowia mieszkańców powiatu hrubieszowskiego prowadzone są nieustannie działania związane z monitorowaniem zachorowań na choroby zakaźne oraz wdrażaniem działań przeciwepidemicznych.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO

Na koniec roku 2022 pod nadzorem sanitarnym Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie znajdowało się 112 podmiotów leczniczych.

Pracownicy Sekcji Nadzoru P/Epidemicznego sprawowali nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne. Ocenie poddawano zgodność spełnienia wymogów określonych w przepisach prawnych. Podczas kontroli w placówkach służby zdrowia sprawdzano ich funkcjonalność, stan techniczny obiektów, utrzymanie czystości powierzchni pomieszczeń, postępowanie z bielizną i odpadami medycznymi, prowadzenie procesów dekontaminacji. Pracownicy inspekcji sanitarnej szczególną uwagę zwracali na ocenę procedur zapobiegającym zakażeniom oraz sposób prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń chorób zakaźnych.

I. DANE LICZBOWE DOTYCZĄCE NADZOROWANYCH OBIEKTÓW

W 2022 roku 2 podmioty zakończyły działalność leczniczą:

- Gabinet Internistyczny lek. med. Stanisław Kłak, Hrubieszów
- Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska lek. med. Anita Hawryluk, Hrubieszów

3 podmioty rozpoczęły działalność leczniczą:

- Zakład Opiekuńczo - Leczniczy Jagiełło, Hrubieszów
- Centrum Medyczne Luxmed Punkt Pobrań Badań Laboratoryjnych, Hrubieszów
- Zakład Opiekuńczo Leczniczy RESTITUTIO Agnieszka – Podolska Zarosa Sp. Komandytowa Turkowice 131

Szczegółowe dane dotyczące liczby nadzorowanych obiektów przedstawiono w formie tabeli (Tabela nr 1).

Tabela nr 1 - Liczba obiektów będących pod nadzorem PSSE w Hrubieszowie w 2022 roku z uwzględnieniem podziału podmiotów leczniczych.

Działalność lecznicza wykonywana przez	Podmioty lecznicze	Ogółem - Liczba obiektów		112	
		stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	szpitale	szpitale	1
				szpitale jednodniowe	0
				szpitale uzdrowiskowe	0
			inne niż szpitalne	zakłady opiekuńczo-lecznicze	4
				zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	0
				zakłady rehabilitacji leczniczej	0
				sanatoria	0
				hospicja	0
		inne	0		
	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice		27	
		zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne		2	
		zakłady rehabilitacji leczniczej		2	
		inne ogółem		11	
		uzdrowiskowe		0	
	Praktykę zawodową	Indywidualne praktyki lekarskie		6	
		Indywidualne praktyki lekarzy dentystów		19	
		Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie		30	
		Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów		7	
		Grupowe praktyki lekarskie		0	
Grupowe praktyki lekarzy dentystów		0			
Indywidualne praktyki pielęgniarek		1			
Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek		0			
Grupowe praktyki pielęgniarek		0			
Inne		2			

II. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA I POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNO – EGZEKUCYJNE - liczba przeprowadzonych kontroli, liczba skontrolowanych obiektów, liczba wydanych decyzji merytorycznych oraz płatniczych.

W 2022 roku z zaplanowanych 73 kontroli, wykonano 69, co stanowi 94,5%. Nie wykonano 4 zaplanowanych kontroli: w 2 placówkach medycznych – zawieszona działalność (w jednym przypadku z powodu gruntownego remontu całego budynku, w drugim przypadku urlop wychowawczy lekarza prowadzącego działalność), 1 gabinet lekarski zaplanowany do kontroli został zlikwidowany, w 1 podmiocie nie wyrażono zgody na przeprowadzenie kontroli ze względu na przekroczony czas kontroli w bieżącym roku (kontrole innych inspekcji).

Dodatkowo przeprowadzono 14 kontroli ponadplanowych w tym:

- 1 kontrola interwencyjna – SPZOZ Hrubieszów w Pracowni Badań Radiologicznych,
- 3 kontrole sprawdzające (w lecznictwie zamkniętym – SPZOZ Hrubieszów),
- 8 kontroli tematycznych (1 kontrola w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych w dwóch oddziałach, 7 kontroli w punktach szczepień w zakresie funkcjonowania systemu szczepień i dystrybucji szczepionek),
- 2 kontrole podmiotów nowo otwartych.

Wydano 4 decyzje merytoryczne oraz związane z nimi 2 decyzje opłatowe. Wszystkie decyzje dotyczyły placówek lecznictwa zamkniętego w zakresie dostosowania stanu sanitarno - technicznego do obowiązujących przepisów oraz w zakresie postępowania zgodnie z opracowanymi i obowiązującymi procedurami medycznymi.

Wydano 2 decyzje zmieniające w zakresie przedłużenia terminu wykonania obowiązków w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego:

- Pierwsza decyzja dotyczyła placówki SPZOZ Hrubieszów Przychodnia Rejonowa w Hrubieszowie.
- Druga decyzja dotyczyła Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Uchaniach.

III. STAN TECHNICZNY I FUNKCJONALNY, WYPOSAŻENIE OBIEKTÓW -

Dane liczbowe i opisowe dotyczące stanu technicznego i funkcjonalnego, wyposażenia obiektów będących w 2022 r. pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno– Epidemiologicznej.

LECNICTWO ZAMKNIĘTE

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Hrubieszowie w 2022 roku figurował 1 szpital i 4 Zakłady Opiekuńczo – Lecznicze – w tym dwa nowo otwarte.

- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie - Szpital Powiatowy, w którym funkcjonuje 9 oddziałów: Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Chirurgii Ogólnej i Urazowo-Ortopedycznej, Dziecięcy, Noworodkowy, Ginekologiczno-Położniczy, Leczenia

Uzależnień, Rehabilitacji, dwa Oddziały Wewnętrzne oraz Dział Pomocy Doraźnej, Izba Przyjęć, Pracownia Badań Endoskopowych, Pracownia USG, Pracownia RTG, Pracownia TK, Laboratorium Analityczne, Apteka szpitalna oraz inne niezbędne do funkcjonowania tej placówki komórki organizacyjne. Pod koniec roku sprawozdawczego w Szpitalu Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie w pomieszczeniach funkcjonującego dotychczas oddziału Pulmonologii powstała nowa komórka organizacyjna – Zakład Opiekuńczo – Lecznicy.

Obiekt jest dostępny i przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo: w budynku są dwie windy oraz podjazd przy wejściu do szpitala.

W 2022 r. ukończono projekt „Przebudowa Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie” w ramach, którego wykonano remont pomieszczeń oddziału, zapewniono odpowiednią wentylację nawiewno-wywiewną oraz zamontowano klimatyzację. W pomieszczeniu izolatki zapewniono system wentylacji wymuszonej, działającej na zasadzie podciśnienia. W pomieszczeniu sanitarno-higienicznym izolatki Oddziału AiIT, dostępnym z pomieszczenia pobytu pacjenta, zamontowano płuczkę-dezynfektor basenów i kacek. Tym samym wykonano obowiązki nałożone decyzją administracyjną przez Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, wówczas, gdy ten organ ustawowo sprawował nadzór nad obiektem.

W ramach bieżącej kontroli sanitarnej skontrolowano Oddział Wewnętrzny II i Oddział Leczenia Uzależnień. W trakcie kontroli w wyżej wymienionych oddziałach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno - techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia oddziałów - zniszczone powłoki malarskie na ścianach i sufitach, zniszczone drzwi, futryny, powierzchnie łóżek, szafek przyłóżkowych, szafek lekarskich, powierzchnie podłóg z widocznymi ubytkami, przetarciami i pęknięciami, niedostosowanie pomieszczeń higieniczno - sanitarnych dla potrzeb osób niepełnosprawnych. W oddziale Wewnętrznym II stwierdzono także brak właściwych warunków izolacji oraz niekompletne wyposażenie brudownika - brak płuczki - dezynfektora do basenów i kacek.

Wszystkie pomieszczenia oddziałów wymagają gruntownego remontu.

Ponadto przeprowadzono kontrolę tematyczną w związku z wystąpieniem ognisk epidemicznych wśród pacjentów Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii (*Acinetobacter baumannii*) oraz Oddziału Wewnętrznego I (*Clostridioides Difficile*). W trakcie kontroli stwierdzono naruszenia polegające na nieprzestrzeganiu właściwego czasu izolacji pacjentów z wynikiem dodatnim w przypadku stwierdzenia zakażenia szpitalnego/ogniska epidemicznego, braku badań kontrolnych przed przeniesieniem pacjenta na inny oddział oraz braku wpisu o przebytym zakażeniu w dokumentacji pacjentów, u których wystąpiło zakażenie szpitalne, co było niezgodne z okazanymi i obowiązującymi procedurami medycznymi.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W większości oddziałów szpitalnych przeprowadzona została gruntowna modernizacja, która dostosowała te oddziały do wymagań Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

W miarę posiadanych środków finansowych planowana jest dalsza modernizacja oddziałów, które są w trakcie dostosowania do wymagań wyżej wymienionego Rozporządzenia. Jest to Oddział Rehabilitacji, Oddział Wewnętrzny II i Oddział Leczenia Uzależnień.

W 2022 roku przeprowadzono kontrolę w 3 Zakładach Opiekuńczo – Lecznicznych, w tym w jednym zakładzie, który rozpoczął działalność w bieżącym roku.

- RESTITUTIO Agnieszka Podolska-Zarosa Spółka Komandytowa w Zamościu, Zakład Opiekuńczo - Lecznicy Oddział w Turkowicach funkcjonuje od 17.10.2022 r. Prowadzi działalność głównie w zakresie stacjonarnej, długoterminowej opieki pielęgniarskiej. W budynku znajduje się łącznie 26 pokoi łóżkowych (13 na parterze budynku oraz 13 na piętrze wraz z izolatką) dla 64 pacjentów. Kontrola nowo otwartego obiektu wykazała niewłaściwy stan techniczny niektórych pomieszczeń, podłoga w gabinecie kinezyterapii z przetarciami i ubytkami, brak umywalk w niektórych salach chorych, brak wydzielonego brudownika oraz brak możliwości dojazdu osób niepełnosprawnych na piętro budynku.

W związku z tym wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie powyższych nieprawidłowości.

- Zakład Opiekuńczo – Lecznicy Jagiełło 28.10.2022 r. został wpisany do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Kompleksowa kontrola nowo otwartego obiektu planowana jest na początku II kwartału 2023 r.

Stan sanitarno-techniczny placówek lecznictwa zamkniętego sukcesywnie ulega poprawie.

Stacja Dializ DaVita sp. z.o.o stanowi odrębny podmiot i nie wchodzi w struktury szpitala, zajmuje pomieszczenia na parterze dwukondygnacyjnego budynku SPZOZ Hrubieszów. W stacji wykonywane są zabiegi hemodializy trzy razy w tygodniu. Zabiegi przeprowadzane są w dwóch salach. W większej sali jest 9 stanowisk dla pacjentów z ujemnym wynikiem zakażeń krwiopochodnych. W drugiej sali są 2 stanowiska dla pacjentów z dodatnim wynikiem zakażeń krwiopochodnych. Do zabiegów stosowany jest sprzęt i materiały opatrunkowe jednorazowego użytku. Na stanie znajduje się 11 aparatów do hemodializy. Kształt i powierzchnia pomieszczeń dostosowana do zainstalowanych i użytkowanych urządzeń, aparatury i sprzętu stanowiącego wyposażenie.

W 2022 r. nie było przypadku dializowania pacjentów zakażonych wirusem HBV, HCV, HIV i pacjentów o nieznanym profilu serologicznym.

LECZNICTWO OTWARTE

- Podmioty wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - przychodnie, ośrodki zdrowia

Wg ewidencji pod nadzorem sanitarnym na koniec 2022 r. znajdowały się 42 zakłady otwartej opieki zdrowotnej, w tym: 27 - przychodni zdrowia, 2 - medyczne laboratoria diagnostyczne, 2 - zakłady rehabilitacji leczniczej, 11 - innych zakładów (gabinety profilaktyki zdrowotnej).

W roku sprawozdawczym skontrolowano 23 obiekty otwartej opieki zdrowotnej, w których przeprowadzono 30 kontroli (w tym 17 kontroli w zakresie szczepli ochronnych). Zakres kontroli obejmował stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, prowadzenie procesów

dezynfekcji, postępowanie z bielizną medyczną i odpadami zakaźnymi w miejscu ich wytwarzania oraz w zakresie przestrzegania obowiązujących procedur i instrukcji zapobiegających szerzeniu się chorób zakaźnych w czasie świadczenia usług medycznych. Podczas kontroli zwracano także uwagę placówek na przeciwdziałanie zakażeniom SARS CoV-2. W dalszym ciągu zachowywane są zasady reżimu sanitarnego - w pobliżu drzwi wejściowych w zakładach znajduje się płyn do dezynfekcji rąk, w większości placówek rejestracja pacjentów odbywa się telefonicznie ze wskazaniem konkretnej godziny. Dla osób korzystających z usług medycznych jest wymóg zakładania maseczek zakrywających usta i nos - znaki graficzne lub informacja słowna.

Powierzchnie pomieszczeń dostosowane są do rodzaju świadczonych usług, użytkowanych urządzeń, aparatury i będącego na wyposażeniu sprzętu medycznego. Świadczenia zdrowotne wykonywane są przy użyciu sprzętu jednorazowego. Stosowana jest bielizna jednorazowego użytku w postaci: serwet, prześcieradeł papierowych lub flizelinowych podkładów, fartuchów ochronnych, które w zależności od zakażenia traktowane są jako odpad zakaźny lub komunalny.

W skontrolowanych podmiotach leczniczych stwierdzono prawidłowe postępowanie z narzędziami i materiałami sterylnymi, bielizną czystą i brudną oraz odpadami medycznymi zgodnie z wdrożonymi i obowiązującymi w zakładzie procedurami.

W przychodniach opracowane są procedury zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym. Częstotliwość prowadzenia kontroli wewnętrznych jest zgodna z obowiązującymi przepisami potwierdzona stosowną dokumentacją. Procedury opracowywane w oparciu o rekomendacje m.in. Naczelnej Rady Lekarskiej, Ministerstwa Zdrowia oraz aktualnych aktów prawnych. Kontrole przeprowadzane w zakresie aktualizacji procedur, oceny stanu obiektu oraz w zakresie aktualizacji wykazu środków dezynfekcyjnych, postępowania z odpadami, sprzątania pomieszczeń.

Kierujący obiektami świadczą usługi medyczne z zachowaniem standardów higienicznych, ściśle wykonując zalecenia sanitarne.

Skontrolowane placówki były w dobrym stanie sanitarno – technicznym.

W bieżącym roku podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

- Indywidualne i grupowe praktyki zawodowe prowadzące działalność leczniczą

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Hrubieszowie w tej grupie obiektów jest 65 placówek. W 2022 r. skontrolowano ogółem 36 gabinetów prywatnych, w tym 21 gabinetów stomatologicznych, 7 gabinetów ginekologicznych.

Kontrole prowadzone w zakresie stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń i urządzeń, czystości bieżącej, prowadzenia procesów dezynfekcji i sterylizacji, postępowania z bielizną medyczną, odpadami oraz zgodności postępowania z procedurami podczas świadczenia usług medycznych.

We wszystkich gabinetach stomatologicznych powierzchnie i wyposażenie pomieszczeń dostosowane właściwie do rodzaju i zakresu prowadzonych usług medycznych.

Gabinety wyposażone w wystarczającą ilość sprzętu wielorazowego i jednorazowego użytku, środków opatrunkowych, jałowego materiału opatrunkowego w postaci gotowych pakietów,

bielizny jednorazowej - serwety, śliniaki, zagłówki do osłony fotela stomatologicznego, prześcieradła w papierowych lub flizelinowych rulonach.

Umywalki do mycia rąk zaopatrzone w dozowniki na mydło w płynie i preparaty do dezynfekcji rąk. Podmioty lecznicze, świadczące usługi medyczne przy użyciu sprzętu wielorazowego, zgodnie z wymaganiami przepisów stosują odpowiednią dekontaminację sprzętu, jak i kontrolę tego procesu. W gabinetach stwierdzono właściwe zaopatrzenie w środki ochrony osobistej: maseczki, rękawice, odzież ochronną oraz osłonę na oczy. Placówki medyczne dysponowały wystarczającą ilością i rodzajem środków dezynfekcyjnych stosowanych i przechowywanych zgodnie z zaleceniami producenta.

W dalszym ciągu zachowywane są zasady reżimu sanitarnego - w pobliżu drzwi wejściowych w zakładach znajduje się płyn do dezynfekcji rąk, w większości placówek rejestracja pacjentów odbywa się telefonicznie ze wskazaniem konkretnej godziny. Personel zabezpieczony w środki ochrony osobistej. Dla osób oczekujących na wizytę jest wymóg zakładania maseczek zakrywających usta i nos.

W gabinetach są opracowane i stosowane procedury zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym. Częstotliwość prowadzenia kontroli wewnętrznych jest zgodna z obowiązującymi przepisami potwierdzona stosowną dokumentacją. Procedury opracowywane w oparciu o rekomendacje m.in. Naczelnej Rady Lekarskiej, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Ministerstwa Zdrowia oraz aktualnych aktów prawnych. Kontrole przeprowadzane w zakresie aktualizacji procedur, oceny stanu obiektu oraz w zakresie aktualizacji wykazu środków dezynfekcyjnych, postępowania z odpadami, sprzątania pomieszczeń.

Kontrolowane gabinety są w dobrym stanie sanitarno-technicznym, utrzymane są w czystości. W bieżącym roku podczas czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. UTRZYMANIE BIEŻĄCEJ CZYSTOŚCI I PORZĄDKU POMIESZCZEŃ

Podmioty działalności leczniczej posiadają procedury dotyczące sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń oraz instrukcje stanowiskowe opracowane zgodnie z wymogami higieniczno-sanitarnymi.

Zaopatrzenie placówek w środki czystości i sprzęt porządkowy właściwe i dostosowane do potrzeb. Terminy ważności używanych preparatów zachowane.

Większość podmiotów posiada pomieszczenia porządkowe, w niektórych wydzielone są miejsca do mycia, dezynfekcji i przechowywania sprzętu porządkowego. Sprzęt porządkowy wydzielony z podziałem na strefy czystości mikrobiologicznej. Zaopatrzenie w środki czystości i dezynfekcyjne wystarczające, środki przechowywane w pomieszczeniach porządkowych – zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych.

Sprzątanie odbywa się przy użyciu wózków do sprzątania oraz wiader i mopów – zestawy dwuwiałdrowe. Postępowanie ze sprzętem porządkowym po zakończonym sprzątaniu prawidłowe, zgodne z opracowanymi procedurami. Mopy i nakładki dezynfekowane, prane ręcznie lub w wydzielonych pralkach, przechowywane w stanie suchym i czystym.

We wszystkich podmiotach leczniczych sprzątanie pomieszczeń odbywa się we własnym zakresie.

V. ODPADY MEDYCZNE - sposób postępowania z odpadami medycznymi w miejscu wytwarzania w odniesieniu do podmiotów leczniczych

Kontrolowane podmioty lecznicze posiadają procedury postępowania z odpadami medycznymi.

Podmioty lecznicze mają zawarte umowy na odbiór odpadów komunalnych i zakaźnych.

Odpady komunalne zbierane są w pojemniki wyłożone workami foliowymi w kolorze niebieskim lub czarnym. Kontenery na odpady komunalne w dobrym stanie technicznym ustawione na powierzchniach utwardzonych, odbierane przez służby komunalne gminy lub miasta.

Postępowanie z odpadami medycznymi zakaźnymi o kodzie 180102, 180103 w kontrolowanych podmiotach działalności leczniczej prawidłowe, zgodne z obowiązującym rozporządzeniem. Materiał zakaźny w większości placówek segregowany: ostry zbierany do pojemników jednorazowego użycia, sztywnego, odpornego na wilgoć i uszkodzenia mechaniczne, materiał zakaźny miękki usuwany do worków z tworzywa sztucznego w kolorze czerwonym umieszczonych w pojemnikach lub na stelażach. Odpady na stanowisku pracy przechowywane do 72 godzin lub krócej, po napełnieniu do 2/3 objętości.

Oznakowanie prawidłowe:

- kodem odpadów,
- nazwą wytwórcy,
- nr REGON,
- nr księgi rejestrowej,
- datą, godziną otwarcia i zamknięcia.

W podmiotach leczniczych transport wewnętrzny odpadów odbywa się w przeznaczonych do tego celu zamykanych pojemnikach, które są myte i dezynfekowane, utrzymane w czystości. Do czasu odbioru odpady przechowywane w urządzeniach chłodniczych wyposażonych w termometr ustawionych w wydzielonych pomieszczeniach. Odbiorcą materiału zakaźnego z terenu powiatu hrubieszowskiego jest najczęściej firma Utylimed z siedzibą w Lublinie.

VI. PORZĄDEK, CZYSTOŚĆ, ESTETYKA OTOCZENIA

Czystość i porządek w nadzorowanych placówkach nie budzi zastrzeżeń. Stwierdzono właściwą dbałość o estetykę otoczenia. Prace porządkowe, mające na celu utrzymanie obiektów w należywym stanie sanitarno-porządkowym, prowadzone są na bieżąco. Właściciele zapewniają warunki konieczne do utrzymania ładu i porządku w placówkach. Świadczeniodawcy sukcesywnie modernizują lokale, doposażają gabinety w nowoczesny sprzęt.

W otoczeniu kontrolowanych podmiotów leczniczych nie stwierdzono zaniedbań porządkowych.

VII. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁÓW KONTROLI ZAKAŻEŃ ZAKŁADOWYCH -

Czy w placówkach nadzorowanych przez PSSE funkcjonują Zespoły Kontroli Zakażeń Zakładowych i Komitety Kontroli Zakażeń Zakładowych. Opis działań prowadzonych przez zespoły.

Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych zostały powołane Zarządzeniem Dyrektora, po raz pierwszy w 2004 roku - obecnie obowiązuje Zarządzenie Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie Nr 6/2022 z dnia 13 stycznia 2022 roku.

Zespół na bieżąco monitoruje sytuację sanitarno – epidemiologiczną Zakładu zgodnie z opracowanym na rok 2022 Programem Monitorowania Zakażeń Szpitalnych w SP ZOZ w Hrubieszowie. Celem nadrzędnym Programu jest zapobieganie zakażeniom, poprawa jakości opieki i zmniejszenie kosztów leczenia. Program obejmował zasady organizacji i działania systemu kontroli zakażeń szpitalnych, zasady izolacji pacjentów zakażonych i podwyższonym ryzyku zakażenia, monitorowanie zakażeń szpitalnych, nadzór nad stanem sanitarno – epidemiologicznym.

W szpitalu systematycznie i zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia sporządzane są roczne raporty okresowe o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych.

Na bieżąco monitorowane są czynniki alarmowe oraz zakażenia szpitalne, poprzez informacje otrzymywane z Laboratorium Szpitalnego oraz oddziałów szpitalnych.

Pacjenci zakażeni, zarówno patogenami szpitalnymi jak i pozaszpitalnymi, są objęci kontrolą izolacji ze względu na rodzaj zakażenia: kontaktowej, powietrzno – kropelkowej, powietrzno – pyłowej, standardowej i ochronnej. Wykrywane przez ZKZS są także ogniska epidemiczne, prowadzone dochodzenia w celu nadzoru nad przestrzeganiem zasad epidemiologicznych.

Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych przeprowadza w poszczególnych oddziałach czynne monitorowanie czynników ryzyka wystąpienia zakażeń szpitalnych (kontrola Dziennych Kart Monitorowania Czynników Ryzyka).

Monitorowane jest także zużycie antyseptyków, mydła, rękawic i innych preparatów dezynfekcyjnych. Prowadzone są działania związane ze szkoleniem personelu z różnych grup zawodowych odnośnie profilaktyki zakażeń, wdrażana polityka antybiotykowa oraz przeprowadzane kontrole wewnętrzne.

Zespół Kontroli Zakażeń Szpitalnych ściśle współpracuje z PSSE w Hrubieszowie. Współpraca oparta jest na konsultacjach w związku z nadzorowanymi patogenami alarmowymi, przekazywaniu danych w formie raportów, analizowaniu danych warunkujących bezpieczeństwo epidemiologiczne szpitala.

VIII. OGNISKA EPIDEMICZNE W SZPITALACH - Liczba ognisk i czynnik oraz liczba pacjentów z zakażeniem w ognisku.

W 2022 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie zgłoszono czternaście ognisk szpitalnych. Wszystkie ogniska wystąpiły w SP ZOZ Hrubieszów.

W jedenastu ogniskach zakażenie wywołane było wirusem SARS CoV-2 – Oddziale Chirurgii Ogólnej i Urazowo – Ortopedycznej, Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Oddziale Leczenia Uzależnień, Oddziale Rehabilitacji z Pododdziałem Rehabilitacji Neurologicznej, Oddziale Ginekologiczno – Położniczym, Oddziale Wewnętrznym II oraz pięć w Oddziale Wewnętrznym I. Zakażenie potwierdzono u 100 pacjentów oraz u 34 osób z personelu medycznego.

Dwa ogniska były wywołane przez *Clostridioides difficile* Ag (+), Tox (+). Ogniska wystąpiły w Oddziale Chirurgii Ogólnej i Urazowo-Ortopedycznej oraz w Oddziale Wewnętrznym I. Zakażenie potwierdzono u 5 pacjentów.

Jedno ognisko wywołane było przez *Acinetobacter baumannii* oporny na karbapenemy. Ognisko wystąpiło w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Zakażenie potwierdzono u 3 pacjentów.

W oddziałach, w których wystąpiły ogniska wzmocniono reżim sanitarny, ograniczono przemieszczanie pacjentów i personelu, wstrzymano odwiedziny i przyjęcia do oddziału, osoby zakażone wirusem SARS CoV-2 przewieziono na Oddział Zakaźny w pozostałych przypadkach pacjenci byli izolowani w oddziałach, a pracownicy odsyłani do izolacji domowej. Wykonywano dodatkową dekontaminację pomieszczeń i sprzętów oraz przeprowadzano szkolenia personelu. Przekazywanie rodzinie informacji o postępowaniu po wypisie pacjenta do domu.

IX. CERTYFIKATY- Posiadane przez placówki medyczne certyfikaty akredytacyjne oraz systemy zarządzania jakością.

W Samodzielnym Publicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie został wdrożony system zarządzania jakością zgodny z wymaganiami ISO 9001:2015.

Zakres certyfikacji: świadczenia opieki zdrowotnej w zakresie leczenia szpitalnego, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, podstawowej opieki zdrowotnej, diagnostyki obrazowej, laboratoryjnej, rehabilitacji leczniczej, ratownictwa medycznego, nocnej i świątecznej opieki medycznej, leczenia uzależnień, profilaktyki i promocji zdrowia.

X. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Szczepienia ochronne są istotne w zapobieganiu chorobom zakaźnym oraz ograniczeniu i łagodzeniu ich skutków. Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. 2023 poz. 338) do zakresu działania Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych, należy między innymi sprawowanie nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych. W związku z powyższym obowiązkiem Państwowa Inspekcja Sanitarna w 2021 r. objęła nadzorem na terenie miasta i powiatu 9403 dzieci i młodzieży od pierwszego dnia życia do 19 roku życia. Szczepienia ochronne są realizowane zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych (tzw. kalendarzem szczepień), który jest co roku aktualizowany. Program Szczepień Ochronnych w 2022 r. był realizowany w oparciu o Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 października 2021 roku w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2022.

Na terenie miasta Hrubieszowa w roku 2022 objęto bieżącym nadzorem sanitarnym 18 punktów szczepień. W czasie przeprowadzanych kontroli zwracano szczególną uwagę na stan uodpornienia dzieci i młodzieży w podległych placówkach.

Przeprowadzono 6 kampanii edukacyjnych związanych z promocją szczepień ochronnych w tym szczepień w kierunku Covid-19 w ramach:

- akcja edukacyjna „Europejski Tydzień Szczepień” punkt zorganizowano w Przychodni Rejonowej w Hrubieszowie, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych,
- akcja profilaktyczna dotycząca szczepień ochronnych podczas Dnia Dziecka na Placu HDK w Hrubieszowie, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych,
- edukacja społeczeństwa lokalnego podczas Dożynek Gminno-Parafialnych w Mołodiatyczach, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych,
- edukacja społeczeństwa lokalnego podczas Dożynek Gminnych w Mirczu, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych,
- edukacja społeczeństwa lokalnego podczas Festynu Rodzinnego na „Zakończenie wakacji” w Hrubieszowie, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych,
- edukacja społeczeństwa lokalnego podczas Kiermaszu Świątecznego na Rynku Miejskim w Hrubieszowie akcja edukacyjna „Szczepimy się”, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych

PODSUMOWANIE

Stan sanitarny skontrolowanych placówek medycznych w roku sprawozdawczym nie budził zastrzeżeń i został oceniony jako dobry. Sukcesywnie prowadzone są prace remontowe i modernizacje obiektów, przyczyniają się do tego stopniowo realizowane obowiązki nałożone w wydanych decyzjach. Placówki doposażane są w nowe urządzenia i sprzęty co wpływa na poprawę funkcjonalności i poziom udzielanych świadczeń.

Kierujący obiektami świadczą usługi medyczne z zachowaniem standardów higienicznych.

INFORMACJA ODDZIAŁU LABORATORYJNEGO PSSE HRUBIESZÓW DOT. OCENY STANU SANITARNEGO POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO ZA 2022 ROK

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie (Nr akredytacji AB 1148) współuczestniczy w zabezpieczaniu stanu sanitarno-epidemiologicznego powiatu hrubieszowskiego wykonując badania diagnostyczne chorobotwórczych i zakaźnych patogenów.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Hrubieszowie wykonuje badania mikrobiologiczne w ramach działalności statutowej i usługowej w zakresie:

- diagnostyki zakażeń jelitowych:
 - pałeczkami rodzaju *Salmonella*,
 - pałeczkami rodzaju *Shigella*,
 - pałeczkami enteropatogennymi *Escherichia coli*,

- rotawirusami i adenowirusami,
- biologicznej oceny skuteczności procesu sterylizacji:
 - parą wodną w nadciśnieniu,
 - suchym gorącym powietrzem.

Laboratorium PSSE w Hrubieszowie wykonuje badania sanitarno-epidemiologiczne dla branżowców (w szczególności dla sektora żywnościowego), Jednostki Wojskowej, Komendy Policji, Zakładu Karnego w Hrubieszowie oraz badania diagnostyczne zakażeń jelitowych dla podmiotów leczniczych (Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, gabinetów prywatnej praktyki lekarskiej).

Laboratorium tut. Stacji funkcjonuje w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych Inspekcji Sanitarnej w województwie lubelskim i zostało umieszczone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie wykazu stacji sanitarno-epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary ze wskazaniem obszaru (Dz. U z 2010 r. Nr 55 p. 336). Zgodnie z dyspozycjami powyższego rozporządzenia wykonuje badania diagnostyczne dla powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego.

Oddział Laboratoryjny PSSE w Hrubieszowie wykonał w 2022 r. w ramach działalności statutowej i usługowej dla powiatu hrubieszowskiego i tomaszowskiego:

- **2 916 badań epidemiologicznych,**
- **10 500 oznaczeń,**
- **przebadał 3 549 próbek,**

w tym dla powiatu hrubieszowskiego wykonano:

- **1 938 badań epidemiologicznych,**
- **6 092 oznaczenia,**
- **przebadano 2 093 próbki,**

w ramach działalności statutowej wykonano:

- **154 badania,**
- **703 oznaczenia,**
- **przebadano 223 próbki,**

w ramach działalności usługowej wykonano:

- **1 784 badania,**
- **5 389 oznaczeń,**
- **przebadano 1 870 próbek.**

W 2022 r. Laboratorium wydało 117 wyniki (+), w tym dla powiatu hrubieszowskiego 108 wyników (+) zgodnie z poniższym:

- **salmonelle – 14,**
(salmonellozy zostały wywołane przez szczepy: *Salmonellę* Enteritidis, *Salmonellę* Typhimurium, *Salmonellę* Derby)
- **rotawirusy – 58,**
- **adenowirusy – 36.**

Zdiagnozowane zakaźne czynniki chorobotwórcze zgłoszono do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, co umożliwiło prowadzenie właściwego nadzoru sanitarno-epidemiologicznego nad potencjalnym źródłem zakażenia ludności w powiecie hrubieszowskim oraz tomaszowskim i przyczyniło się do minimalizacji ryzyka związanego z obecnością powyższych zakaźnych patogenów.

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji. Jako jedyne rodzime laboratorium w powiecie hrubieszowskim uzyskało 5 lutego 2010 r. Certyfikat Akredytacji Nr AB 1148, który potwierdza kompetencje do wykonywania badań określonych w zakresie akredytacji oraz spełnienie standardów europejskich wynikających z wymogów normy PN-EN ISO/IEC 17025 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

Laboratorium uczestniczy w krajowym systemie akredytacji i jest pod stałym nadzorem Polskiego Centrum Akredytacji, corocznie odbywają się audyty prowadzone przez specjalistów z całej Polski z dziedziny mikrobiologii i systemu zarządzania celem monitorowania kompetencji laboratorium i spełnienia wymagań w/w normy. Do chwili obecnej audytorzy nie stwierdzili w Laboratorium żadnych niezgodności. W październiku 2022 r. miała miejsce coroczna ocena w nadzorze, której wyniki potwierdziły kompetencje Laboratorium.

W 2022 r. wzorem lat ubiegłych Laboratorium kontrolowało ważność swoich wyników badań i uczestniczyło w tzw. badaniach biegłości w renomowanych jednostkach krajowych i zagranicznych tj. w Centralnym Ośrodku Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej w Warszawie oraz w Labquality w Helsinkach. Otrzymane z Warszawy i Helsinek próbki zostały zbadane w tut. Laboratorium, a otrzymane wyniki zgłoszono do organizatorów sprawdzianów celem ich weryfikacji i oceny. Podobnie jak dotychczas Laboratorium uzyskało pozytywne oceny z Centralnego Ośrodka Badań Jakości w Diagnostyce Mikrobiologicznej w Warszawie oraz z Labquality w Helsinkach.

Z uwagi na uzyskaną akredytację wyniki powiatowego, hrubieszowskiego Laboratorium są honorowane na terenie całej Unii Europejskiej oraz w krajach będących sygnatariuszami wielostronnych porozumień EA MLA oraz ILAC MRA czyli **w ponad 100 krajach całego świata.**

Potwierdzone kompetencje Oddziału Laboratoryjnego, jego profesjonalizm oraz biegłość stanowią gwarant jakości badań wykonywanych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Hrubieszowie, co umożliwia podjęcie właściwych działań sanitarno-epidemiologicznych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych w powiecie hrubieszowskim.

OCENA STANU SANITARNEGO OBIEKTÓW ŻYWIENIOWO-ŻYWNOŚCIOWYCH POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO ZA 2022 ROK

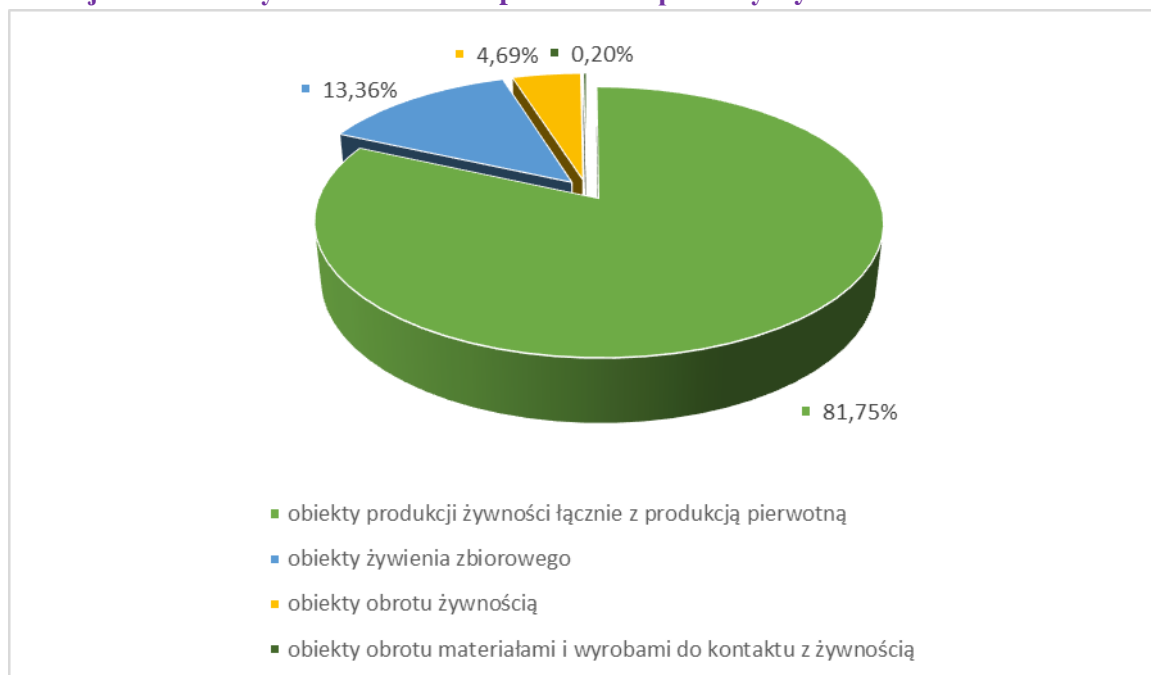
Głównym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia oraz nad materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie urzędowych kontroli w zakresie spełnienia wymagań sanitarnych i zdrowotnych określonych w przepisach prawa żywnościowego.

Wykonując swoje zadania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie w roku 2022 zewidencjonował w rejestrze **2450** obiektów żywnościowo-żywnościowych, w tym:

- **2010 obiektów produkcji żywności** - wytwórnie lodów i automaty, piekarnie i ciastkarnie, wytwórnie wód gazowanych, przetwórnice owocowo-warzywne, młyny, cukrownie, zakład garmazeryjny, zakład produkcji suplementów diety i inne wytwórnie żywności w tym podmioty produkcji pierwotnej w liczbie 1988
- **328 obiekty obrotu żywnością** - hurtownie, sklepy, kioski, środki transportu żywności i inne obiekty obrotu w tym punkty sprzedaży środków spożywczych na stacjach CPN, apteki, sklepy zielarskie, sportowe, punkty skupu zbóż, owoców itp.
- **107 obiektów żywienia zbiorowego** - bary, restauracje, domy weselne, punkty małej gastronomii, stołówki (*szkolne, przedszkolne, w żłobkach*) i inne zakłady żywienia
- **5 obiektów obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.**

Rodzaj nadzorowanych obiektów w % przedstawia poniższy wykres:

Ogółem w roku bieżącym zaplanowano do kontroli 240 obiektów, skontrolowano 212 z zaplanowanych do kontroli, 28 nieskontrolowanych ze względu na czasowe zawieszenie

działalności – 6 zakładów, likwidację 21 zakładów oraz jeden zakład (automat do lodów) nieskontrolowany ze względu na chorobę właściciela (czasowo zamknięty zakład).

W 2022 r. w obiektach żywnościowo-żywnościowych przeprowadzono 363 kontrole, w tym kontrole kompleksowe w oparciu o arkusze oceny stanu sanitarnego, tematyczne, interwencyjne, sprawdzające, 151 z nich to kontrole przeprowadzone pozaplanowo.

Są to:

- **rekontrole**, których celem było sprawdzenie skuteczności nałożonych sankcji karnych w tym: wykonania obowiązków ujętych w wydanych decyzjach nakazowych lub usunięcia uchybień zawartych w protokołach kontroli
- **kontrole interwencyjne** podejmowane w wyniku:

- skarg zgłaszanych przez konsumentów

- związanych z powiadomieniami otrzymanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF o niebezpiecznej żywności mogącej znajdować się w obrocie.

W 2022 r. rozpatrzono 11 interwencji. Sprawy zgłaszane dotyczyły głównie:

- niewłaściwego sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych oraz wykorzystywania niewłaściwej jakości produktów żywnościowych do produkcji posiłków,

- wprowadzania do sprzedaży środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej,

- braku warunków do utrzymania higieny osobistej oraz niezachowania higieny przy produkcji żywności,

- braku aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,

- złego stanu sanitarno- porządkowego w zakładach żywienia zbiorowego,

- wydawania posiłków o zaniżonej gramaturze żywieniowej w jednostce oświaty.

W 3 przypadkach zarzuty uznano za zasadne w całości lub części.

W związku z powyższym nałożono 3 mandaty karne na kwotę 600,00 zł, wystawiono 1 decyzję nakazową – postępowanie w toku.

Wniesione interwencje dotyczyły zakładów żywienia zbiorowego, obiektów obrotu w tym supermarketów.

Pozostałe kontrole interwencyjne dotyczą zgłoszeń związanych z powiadomieniami w ramach funkcjonowania systemu RASFF.

- **inne kontrole np. :**

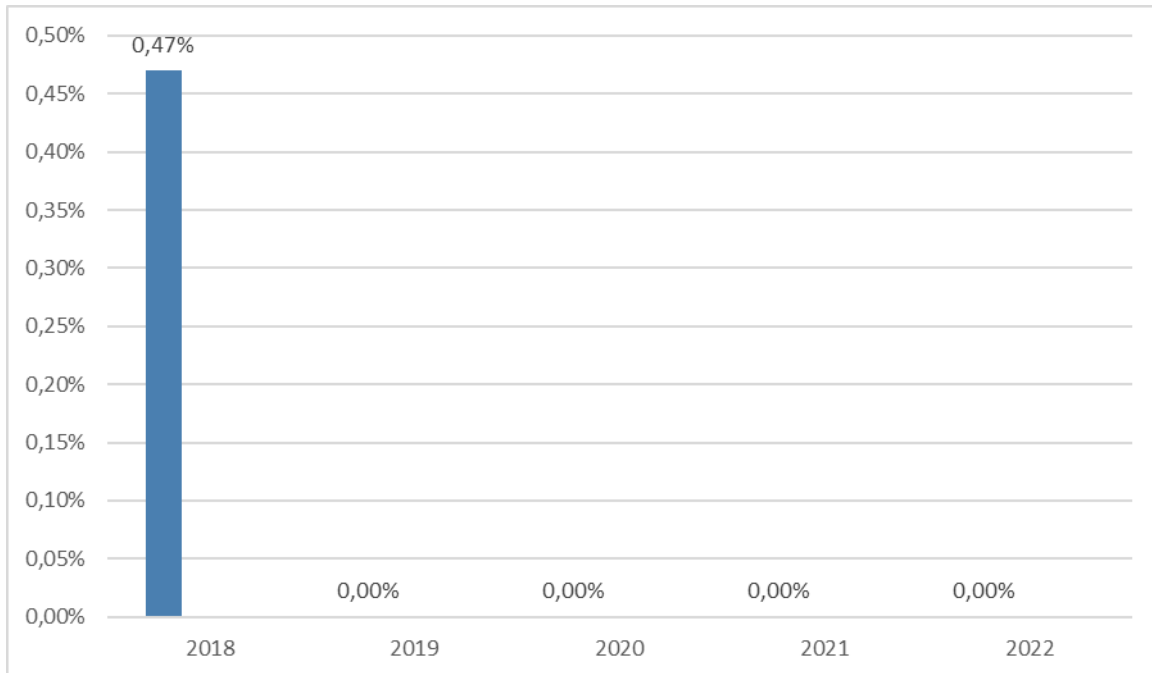
- wizytacje związane z wnioskami przedsiębiorców o zatwierdzenie zakładu, rozszerzenie zakresu prowadzonej działalności

- kontrole tematyczne np. związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych, oceny jakości zdrowotnej artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu oraz kontrole akcyjne dotyczące oceny stanu sanitarnego obiektu - Ośrodek Sportu i Rekreacji HOSIR przeznaczonego na punkt recepcyjny dla cudzoziemców z Ukrainy, wizji lokalnej pomieszczeń przeznaczonych na miejsca noclegowe dla uchodźców z Ukrainy pod kątem zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych.

Wśród 240 obiektów skontrolowanych, 212 obiektów oceniono w oparciu o arkusze oceny stanu sanitarnego.

Wszystkie obiekty uzyskały ocenę zgodną.

Ilość obiektów ocenionych jako „niezgodne” w % na przestrzeni 5 lat (2018-2022) przedstawia poniższy wykres:

Pomimo ocen zgodności, w protokołach kontroli dokumentowano szereg nieprawidłowości, najczęściej występujące to:

- 1/. nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, urządzeń, sprzętu i powierzchni stykających się z żywnością (*np. ściany, sufity, podłogi, drzwi, meble kuchenne, urządzenia chłodnicze*),
- 2/. nieprzestrzeganie higieny produkcji i sprzedaży (*brak bieżącej czystości i porządku, brak lub nieprawidłowa odzież ochronna, brak dokumentacji o stanie zdrowia, brak segregacji w przechowywaniu i odważaniu żywności*),
- 3/. w obrocie żywność przeterminowana,
- 4/. zasady systemu HACCP niewdrożone - brak zapisów, procedury niedostosowane do zakresu prowadzonej działalności, część dokumentów niekompletna.

Wobec nieprawidłowości i usterek stwierdzanych podczas kontroli, w celu poprawy stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów podejmowano działania decyzyjne.

Wydano łącznie 76 decyzji administracyjne związane z naruszeniem wymagań higieniczno-sanitarnych, w tym 55 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarnego i 21 innych decyzji. Wystawiono 3 tytuły wykonawcze i 3 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia na kwotę 3000,00 zł.

W toku czynności kontrolnych, za usterki bieżące karano grzywnami w drodze mandatu karnego. Ogółem nałożono 46 mandaty na kwotę 9900,00 zł.

Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu.

Za nieprzestrzeganie wymagań sanitarnych i zdrowotnych na mocy art. 75 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia wystawiono 144 decyzji płatniczych.

Ponadto wydano 54 decyzje płatnicze za czynności kontrolne bezusterkowe (*rekontrole*) przeprowadzone w celu potwierdzenia wykonania nałożonych obowiązków.

W ramach wykonywania obowiązków ustawowych wystawiono 23 decyzji zatwierdzających obiekty i wydano 102 zaświadczeń wpisu do rejestru producentów produkcji pierwotnej.

Celem oceny jakości zdrowotnej żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością pobrano do badań laboratoryjnych 121 próbek

Rodzaj pobranych próbek przedstawia tabela Nr 1:

Lp.	Rodzaj pobranych próbek	Ilość pobranych
1.	Środki spożywcze	118
2.	Substancje dodatkowe	-
3.	Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	3
4.	Próby sanitarne	-
Ogółem		121

W kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych oceniono 60 próbek, żadnej nie kwestionowano.

W zakresie parametrów chemicznych takich jak metale szkodliwe dla zdrowia oceniono 15 próbek w tym 1 + znakowanie w PSSE Hrubieszów. Jedną próbkę (papryka świeża) (w kierunku metali ciężkich: ołów, kadm, rtęć) zdyskwalifikowano z uwagi na przekroczenie NDP kadmu w badanej próbce wykonanych przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie Dział Laboratoryjny wg sprawozdania z badań Nr ŻW/2220/2022 z dnia 12.10.2022 r. Informacje o wynikach badań przesłano do Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych w Tomaszowie Lubelskim i Leżajsku nadzorujących zakłady przetwórstwa warzywnego gdzie był dostarczany przedmiotowy surowiec. Z uwagi na to, że dla stwierdzonego przekroczenia kadmu określono w Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19.12.2006 r. (Dz. Urz. U E L 364 z 20.12.2006 z późn. zm.) najwyższy dopuszczalny poziom (dla warzyw 0,20 mg/kg), wartość tą należało przyjąć jako próg alarmowy i z uwagi na jego przekroczenie (0,029 ± 0,006 mg/kg,) zgłosić produkt do systemu RASFF w dniu 20.10.2022 r.

W zakresie parametrów chemicznych ponadto oceniono: pozostałości pestycydów (10 próbek), substancje dodatkowe (8 próbek) w tym 6 + znakowanie w PSSE Hrubieszów, mikotoksyny (4 próbki) w tym 2 w kierunku ochratoksyny, WWA (5 próbki), azotany (2 próbki), 3MCPD (1 próbki). Zbadano również próbki w kierunku: skażenie promieniotwórcze (1 próbka), w kierunku zawartości Wit. C+ znakowanie PSSE Hrubieszów (2 próbki), na obecność GMO (1 próbka), obecność glutenu + znakowanie w PSSE

Hrubieszów (2 próbki), parametry jęłczenia (1 próbka), badania sensoryczne (1 próbka), histamina (1 próbka), alkaloidy sporyszu (2 próbka) - wszystkie oceniono pozytywnie.

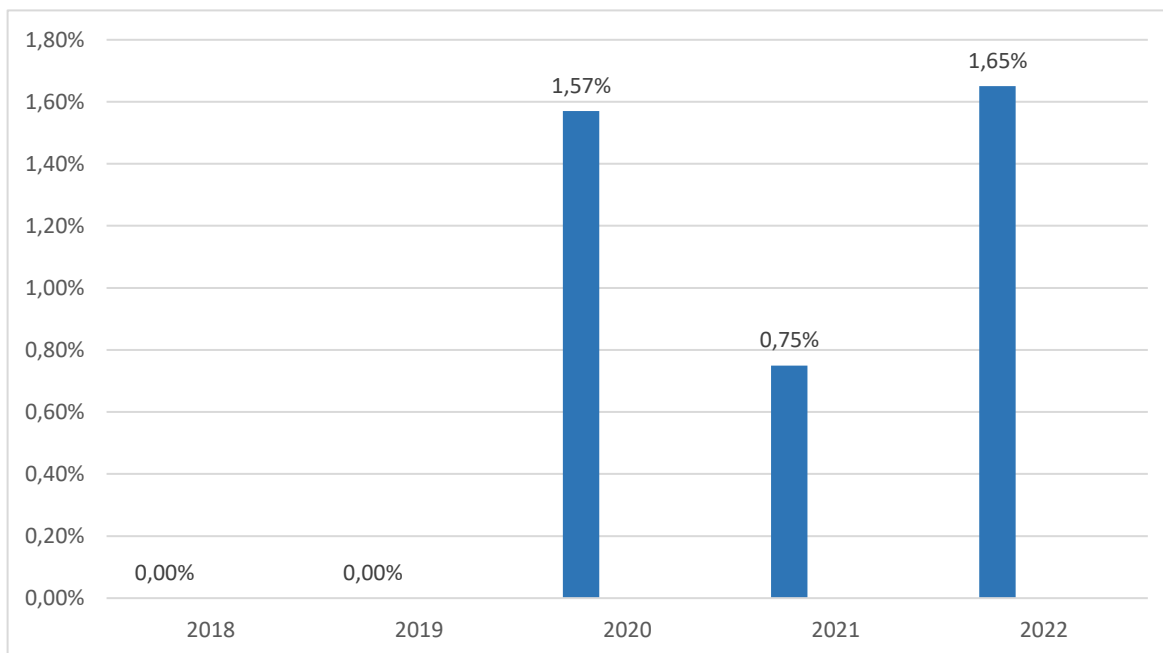
Ponadto zbadano 1 próbkę (zdyskwalifikowana) w zakresie E. coli wytwarzające ESBL, AmpC oraz E. coli wytwarzające karbapenemazy w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach – wg sprawozdania z badań Nr P/22/12829 z dnia 26.04.2022 r. stwierdzono wykryte w 25 g Escherichia coli (szczepy odporne na cefalosporyny)- informację o wynikach badań przesłano do Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Bydgoszczy nadzorującego producenta badanego produktu.

Z grupy materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oceniono w zakresie migracji specyficznej ołowiu i kadmu (2 próbki), formaldehydu (1 próbka)- nieprawidłowości nie stwierdzono Do oceny znakowania pobrano 1 próbkę śssp – próbki nie kwestionowano.

Do oceny znakowania pobrano 1 próbkę środek specjalnego przeznaczenia medycznego (z grupy 2404) – próbki nie kwestionowano.

Próbki do badań pobierano z zakładów produkcyjnych, podmiotów produkcji pierwotnej oraz z miejsc obrotu.

Ilość kwestionowanych próbek w % na przestrzeni 5 lat (2018-2022) przedstawia poniższy wykres:

Próbki do badań pobierano z podmiotów produkcji pierwotnej oraz z miejsc obrotu z nadzorowanego terenu.

Dane zbiorcze dotyczące miejsca poboru próbek przedstawia tabela Nr 2:

Lp.	Miejsce pobrania prób	Ilość pobranych prób
1.	Wytwórnice lodów	5
2.	Ciastkarnie	10
3.	Obiekty żywienia zbiorowego otwarte	0
4.	Inne wytwórnice żywności (<i>podmioty produkcji pierwotnej</i>)	2
5.	Sklepy ogółem	94
	w tym supermarkety	91
7.	Młyny	3
6.	Inne obiekty obrotu żywnością	4
7.	Miejsca obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością	3
	<i>w tym sklepy</i>	3
Ogółem		121

Wszystkie próbki badane były w wyznaczonych laboratoriach całego kraju funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Badania Żywności i posiadających certyfikaty akredytacyjne PCA.

W 2022 r. dokonano również 3 oceny żywienia – badaniem objęto 3 stołówki szkolne. Dokonano teoretycznej oceny jadłospisów i średniego spożycia składników pokarmowych i energii na podstawie dekadowych raportów magazynowych.

W wyniku dokonanej oceny zdyskwalifikowano żywienie we wszystkich obiektach, za nieprawidłowe zestawienia dekadowe i w 3 obiektach za niepoprawne układanie jadłospisów.

Dokonano teoretycznej oceny jadłospisów i średniego spożycia składników pokarmowych i energii na podstawie dekadowych raportów magazynowych.

Ocenę sposobu żywienia przeprowadzono z wykorzystaniem programu komputerowego Wikt 4.0 Pro, w oparciu o „Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie” pod redakcją: Mirosława Jarosza, Ewy Rychlik, Katarzyny Stoś, Jadwigi Charzewskiej. Wydawca: Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie – 2020 r.

W wyniku dokonanej oceny zdyskwalifikowano żywienie we wszystkich obiektach, za nieprawidłowe zestawienia dekadowe i w 1 obiekcie za niepoprawne układanie jadłospisów.

Jadłospis kwestionowano w szczególności w posiłkach za zbyt małą ilość warzyw.

Podczas oceny spożycia składników pokarmowych stwierdzono nieprawidłową wartość energetyczną posiłków (3), nadmierny udział energii z białka (1), oraz duże niedobory w spożyciu wapnia (3), żelaza (3).

W roku 2022 w bloku żywieniowym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Hrubieszowie, ul. Piłsudskiego 11 dokonano teoretycznej oceny sposobu żywienia pacjentów diety podstawowej pod względem jakościowym. Jadłospis układany przez dwóch dietetyków, wywieszany na każdym oddziale (jadłospis zawiera w swoim opisie informacje o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, użyte przy przygotowywaniu żywności zgodnie z obowiązującymi przepisami). W celu oceny sposobu żywienia pacjentów okazano jadłospis za okres od 21.06.2022 r. – do 30.06.2022 r. oceniono sposób żywienia pacjentów jako zadawalający m.in., że jadłospis skomponowany ze środków pochodzących z różnych grup środków spożywczych, przy wyżywieniu zapewnia się odpowiednią ilość białka zwierzęcego, roślin strączkowych, udział ryb 1 x w tygodniu oraz warzyw świeżych i gotowanych przy każdym posiłku w ocenianym jadłospisie.

Obiekt skontrolowano i oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu jako *zgodny*. Ogółem przeprowadzono 4 kontrole w tym 1 wynikająca z kontroli zaplanowanych, 3 kontrole sprawdzające.

Wydano 5 decyzji administracyjnych w tym 1 dotyczącą poprawy stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, urządzeń i sprzętu oraz 1 zmiany terminu wykonania obowiązków, 3 decyzje opłatowe. Postępowanie administracyjne w sprawie wyegzekwowania nałożonych obowiązków w toku.

W związku z kontrolą usterkową wystawiono 3 decyzje opłatowe na kwotę 275 zł. Mandatów karnych nie nakładano.

W 2022 roku nie rejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych i nie notowano zatruc grzybami. Zbieraczom grzybów wydano 1 atest i udzielono 23 porad.

W analizowanym okresie sprawozdawczym w ramach postępowania w systemie RASFF brano udział w 24 przypadkach. Odnosiły się one do żywności w tym suplementów diety oraz do materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Obecność w obrocie produktów niebezpiecznych notowano w przypadku 11 zgłoszeń, proces wycofywania ich przez podmioty monitorowano, żądając dokumentów potwierdzających zwrot bądź utylizację.

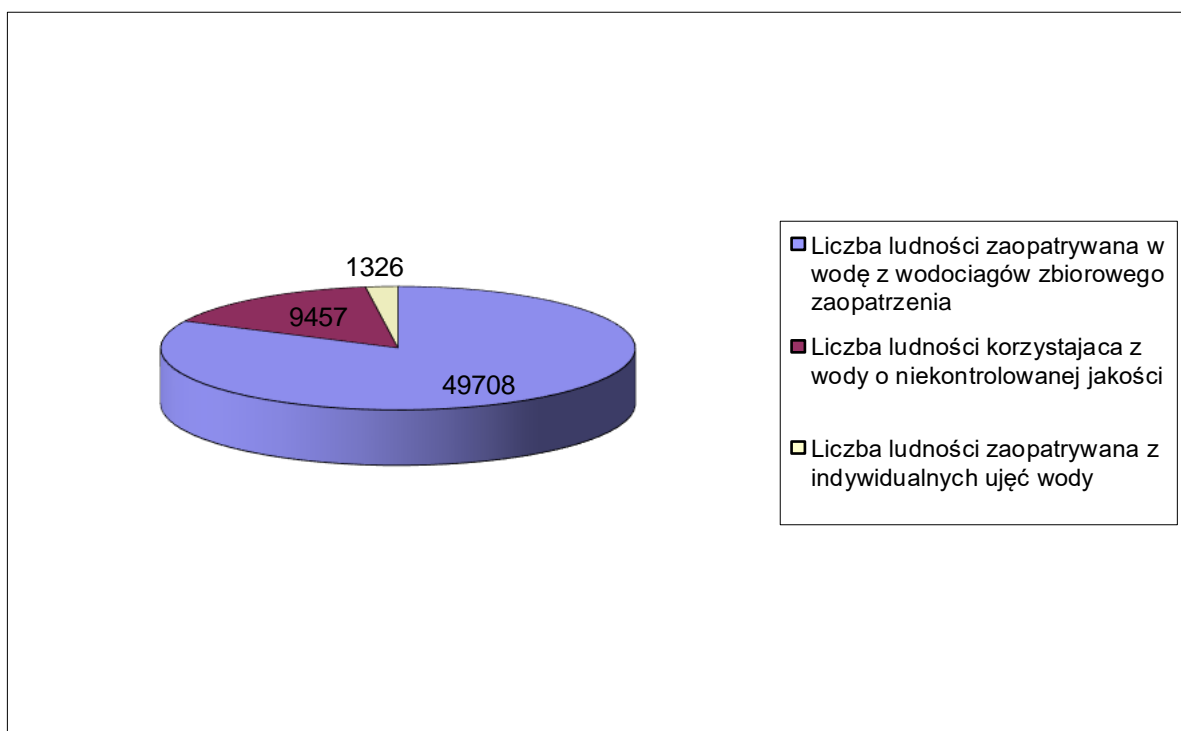
Na terenie powiatu hrubieszowskiego odnotowano 1 zgłoszenie do systemu RASFF produktu żywnościowego (1 próbka papryki świeżej) pochodzącego od producenta produkcji pierwotnej, pobranego do badań w kierunku metali ciężkich: ołów, kadm, rtęć; próbkę zdyskwalifikowano z uwagi na przekroczenie NDP kadmu. Badania w ww. zakresie wykonano przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie Dział Laboratoryjny (sprawozdanie z badań Nr ŻW/2220/2022 z dnia 12.10.2022 r.).

STAN ZAOPATRZENIA W WODĘ PRZEZNACZONĄ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI I NADZÓR NAD JEJ JAKOŚCIĄ W 2022 ROKU

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków sprawuje nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Celem działania organów PIS jest ochrona życia ludzkiego przed skutkami wszelkiego zanieczyszczenia przez zapewnienie, że woda jest przydatna do spożycia i bezpieczna dla zdrowia. W tym celu określono kryteria zdrowotne dla parametrów jakości wody zawarte w Dyrektywie Rady 98/83/WE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. UE L z dnia 5 grudnia 1998 r.) oraz w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 z późn. zm.) na takim poziomie, aby woda mogła być bezpiecznie spożywana przez całe życie człowieka.

Zaopatrzenie ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi powiatu hrubieszowskiego wg. stanu na dzień 31.12.2022 r.

Spośród 60179 mieszkańców powiatu hrubieszowskiego z wody o kontrolowanej jakości korzysta ogółem 50939 osób tj. 84,65 % mieszkańców powiatu hrubieszowskiego, w tym z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia 49708 osób, co stanowi 82,6% ogółu mieszkańców. Z wody o niekontrolowanej jakości korzysta 9457 osób tj. 15,71 % mieszkańców powiatu hrubieszowskiego.

Zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w gminach w 2022 r.

Lp.	gmina	Liczba miejscowości zwodociągowanych w gminie	% ludności korzystającej z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia
1.	Hrubieszów-miejska	1	100%
2.	Dołhobyczów	28	90,0 %
3.	Horodło	15	87,09%
4.	Hrubieszów-wiejska	35	95,52%
5.	Mircze	7	31,03%
6.	Trzeszczany	14	84,09%
7.	Uchanie	16	71,70 %
8.	Werbkowice	12	81,53%

Zbiorcza ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w powiecie hrubieszowskim w 2022 r.

Wodociągi o produkcji [m ³ /d]	Liczba urządzeń	Liczba wodociągów dostarczających				Liczba ludności korzystającej z wody			
		Wodę dobrej jakości	Wodę nieodpowiadającą wymaganiom mikrobiologicznym	Wodę nie odpowiadającą wymaganiom fizykochemicznym	Wodę nie odpowiadającą wymaganiom dla substancji promieniotwórczych	odpowiadającą wymaganiom	Nie odpowiadającą wymaganiom ogółem	nie odpowiadającą wymaganiom mikrobiologicznym	nie odpowiadającą wymaganiom dla substancji promieniotwórczych
≤100	22	22	0	0	0	12 271	0	0	0
101-1000	9	9	0	0	0	21 040	0	0	0
1001- 10 000	1	1	0	0	0	16 593	0	0	0
10 001 – 100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Inne podmioty zaopatrujące w wodę (§7)</i>	14	14	0	0	0	1 276	0	0	0
<i>Inne podmioty zaopatrujące w wodę (§8)</i>	17	17	0	0	0	50	0	0	0

Wodociągi eksploatowane na terenie powiatu hrubieszowskiego oparte są na ujęciach wód podziemnych. Stałej chemicznej dezynfekcji wody nie prowadzi się w żadnym wodociągu, gdyż nie zachodzi taka konieczność, w przypadku ewentualnego zagrożenia bakteriologicznego dezynfekcję wody przeprowadza się wg zaleceń, okresowo.

Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność powiatu hrubieszowskiego - wodociągi zbiorowego zaopatrzenia

zgodnie z § 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294):

(dane dot. liczby ludności korzystających z danego wodociągu oraz produkcji wody pozyskane od producentów wody)

Lp.	Nazwa producenta	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji wodociągu	Wielkość produkcji producenta	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez producenta
1.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej spółka z o.o. w Hrubieszowie	Hrubieszów- miejska	1760,14	1760,14	16168	16385
		Hrubieszów (sieć Wolica)			217	
2.	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Dołhobyczowie	Dołhobyczów	235,22	486,24	1715	4657
3.		Przewodów	65,11		820	
4.		Hulcze	63,46		845	
5.		Majdan	29,83		313	
6.		Uśmierz	18,02		129	
7.		Żabcze	45,04		476	
8.		Gołębie	19,06		236	
9.		Wólka Poturzyńska	10,5		123	
10.		Gminny Zakład Komunalny w Horodle	Rogalin		136,50	
11.	Kobło - Kolonia		184,06	2695		
12.	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Hrubieszowie z/s w Świerszczowie	Czerniczyn	202,78	678,64	2437	9323
13.		Nowosiółki	73,68		1091	
14.		Dziekanów	79,36		944	
15.		Husynne	103,0		1262	
16.		Mieniany	125,31		1989	
17.		Stefankowice	94,51		1600	

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu hrubieszowskiego w 2022 rok

18.	Gminny Zakład Komunalny w Mirczu	Mircze	174,82	218,11	1624	2084
19.		Wiszniów	38,63		400	
20.		Małków Nowy	4,66		60	
21.	Gminny Zakład Komunalny w Trzuszczanach	Nieledew	87,96	340,24	1320	3352
22.		Trzuszczany	87,36		1005	
23.		Drogojówka	89,4		287	
24.		Mołodiatycze	56,92		520	
25.		Leopoldów	18,6		220	
26.	Gminny Zakład Komunalny w Uchaniach	Uchanie	52,00	290,0	573	3202
27.		Drohiczany	62,00		471	
28.		Mojślawice	40,00		318	
29.		Rozkoszówka	30,00		492	
30.		Miedniki	102,0		1288	
31.		Chyżowice	4,0		60	
32.	Komunalny Zakład Oczyszczania w Werbkowicach	Werbkowice	513,00	513,0	6480	6480

W 2022 roku wodociąg Spółdzielni Mieszkaniowej w Chyżowicach został przekazany Gminie Uchanie, w związku z tym został przeniesiony do wodociągów zbiorowego zaopatrzenia zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).

Wykaz producentów wody dostarczających wodę z indywidualnych ujęć jako część działalności handlowej lub do budynków użyteczności publicznej - zgodnie z § 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294): podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę, z zastrzeżeniem § 8

Lp.	Nazwa producenta	Wielkość produkcji wodociągu	Sposób uzdatniania	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę przez wodociąg	Ocena jakości wody na koniec 2022 r.
1.	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Strzyżowie	69,00	odżelazianie	550	woda przydatna do spożycia przez ludzi
2.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Cichobórze	33,00	odżelazianie	106	woda przydatna do spożycia przez ludzi
3.	Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Szychowicach	30,00	odżelazianie	210	woda przydatna do spożycia przez ludzi
4.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy RESTITUTIO Sp. k. Agnieszka Podolska - Zarosa Zakład w Smoligowie	21,74	odżelazianie	170	woda przydatna do spożycia przez ludzi
5.	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy RESTITUTIO Sp. k. Agnieszka Podolska - Zarosa Zakład w Turkowicach	10	odżelazianie	46	woda przydatna do spożycia przez ludzi
6.	Spółdzielnia Produkcji Rolnej w Smoligowie	8,10	odżelazianie	46	woda przydatna do spożycia przez ludzi
7.	Szkoła Podstawowa w Kryłowie	0,50	odżelazianie	0	woda przydatna do spożycia przez ludzi
8.	Placówka Straży Granicznej w Kryłowie	4,0	odżelazianie	50	woda przydatna do spożycia przez ludzi

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu hrubieszowskiego w 2022 rok

9.	Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie (dot. Ośrodka Zdrowia w Kryłowie)	0,5	odżelazianie	4	woda przydatna do spożycia przez ludzi
10.	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Sahryniu	10,5	odżelazianie	90	woda przydatna do spożycia przez ludzi
11.	Stowarzyszenie" Rozwoju Wsi Honiatycze, Honiatycze Kol.,Honiatyczki ,Wakijów"	0,04	odżelazianie	0	woda przydatna do spożycia przez ludzi
12.	Stowarzyszenie "Przyjazna Szkoła w Malicach"	0,72	odżelazianie	8	woda przydatna do spożycia przez ludzi
13.	Szkoła Podstawowa w Sahryniu	1,00	odżelazianie	0	woda przydatna do spożycia przez ludzi
14.	REAL S.A. Zakład Produkcji Koncentratów w Nieleddwi	277,8	odżelazianie	0	woda przydatna do spożycia przez ludzi

W 2022 roku przybyły dwa wodociągi w powyższej grupie: wodociąg REAL S.A. Zakład Produkcji Koncentratów w Nieleddwi (przeniesiony z grupy wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, wskutek podłączenia wodociągu Nieleddew do wodociągu KRESMOT) oraz wodociąg Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego RESTITUTIO Sp. k. Agnieszka Podolska - Zarosa w Turkowicach

Producenci wody wykorzystujących wodę z indywidualnych ujęć działających na rynku spożywczym - zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294): podmioty dostarczające lub wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego, lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę dla mniej niż 50 osób lub mniej niż średnio 10m³.

W 2022 roku zarejestrowano 17 podmiotów dostarczających lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym wykorzystujących wodę dla mniej niż 50 osób lub mniej niż średnio 10 m³ wody na dobę. Do ww. grupy wodociągów zaliczone zostały wodociągi podmiotów działających na rynku spożywczym, wykonujące badania wody w ramach kontroli wewnętrznej. We wszystkich wodociągach w tej grupie jakość wody oceniono pozytywnie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Hrubieszowie realizując nadzór nad jakością wody do spożycia pobrał w wodociągach powiatu hrubieszowskiego 151 próbek mikrobiologicznych oraz 109 próbek fizykochemicznych, w których laboratoria Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Zamościu oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie (laboratoria akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji) wykonały oznaczenia parametrów jakości wody:

- fizyko-chemicznych – 1622 w tym zakwestionowano - 11,
- mikrobiologicznych – 657, w tym zakwestionowano - 23.

W ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa wodociągowe oraz inne podmioty wykorzystujące wodę z indywidualnych ujęć pobrały w wodociągach powiatu hrubieszowskiego 150 próbek mikrobiologicznych oraz 149 próbek fizykochemiczne, w których laboratoria akredytowane przez Polskie Centrum Akredytacji wykonały oznaczenia parametrów jakości wody:

- fizyko-chemicznych – 2783, w tym zakwestionowano - 10,
- mikrobiologicznych – 670, w tym zakwestionowano - 13,
- promieniotwórczości – 177, w tym zakwestionowano – 4.

W roku 2022 do przekraczanych parametrów w próbkach badanych z nadzoru oraz w ramach kontroli wewnętrznej należały:

- chemicznych:
 - żelazo – w 3 próbkach wody,
 - promieniotwórczość – w 4 próbkach: przekroczenie granicy wykrywalności, zwiększona częstotliwość wykonywania badań,
- fizycznych:
 - mętność – w 17 próbkach,
- mikrobiologicznych:
 - bakterie grupy coli – w 17 próbkach,
 - ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h w jtk/1ml wody – w 25 próbkach.

Wg. publikacji wydanej przez Światową Organizację Zdrowia w 2011 r. wydanie czwarte: mętność, żelazo, sód o stwierdzonych przekroczeniach nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Należy podkreślić, że we wszystkich przebadanych wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz w przebadanych wodociągach lokalnych badane parametry chemiczne o znaczeniu zdrowotnym tj: antymon, arsen, azotany, azotyny, kadm, ołów, chrom, fluorki, benzo(a)piren, ΣWWA, miedź, nikiel, selen, bor, rtęć, benzen, cyjanki, pestycydy, 1,2dichloroetan, Σ trichloroetenu i tetrachloroetenu, bromiany, akryloamid, epichlorohydryna, chlorek winylu pozostawały w granicach dopuszczalnych stężeń.

Liczba wydanych decyzji o braku przydatności wody do spożycia przez ludzi:

- Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia – **0**
- Wodociągi lokalne - inne podmioty zaopatrujące w wodę – **0**

Liczba wydanych decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi:

- Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia - **10**
- Wodociągi lokalne - inne podmioty zaopatrujące w wodę – **1**

Prowadzone postępowania administracyjne w 2022 r.

Wodociągi, w których stwierdzono brak przydatności wody do spożycia- nie odnotowano braku przydatności wody do spożycia w wodociągach w 2022r.

Wodociągi, w których stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia

L p.	Nazwa wodociągu	Gmina	Data wydania decyzji	przekroczony parametr	czas trwania przekroczenia	prowadzone działania naprawcze
1.	Gołębie	Dołhobyczów	17.02.2022r.	liczba bakterii grupy coli w jtk/100ml wody w 2 punktach	15 dni	prowadzona dezynfekcja
2.	Uchanie	Uchanie	03.03.2022r.	liczba bakterii grupy coli w jtk/100ml wody w 2 punktach	19 dni	prowadzona dezynfekcja
3.	Wiszniów	Mircze	18.03.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	42 dni	prowadzona dezynfekcja
4.	Majdan	Dołhobyczów	01.04.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	11 dni	prowadzona dezynfekcja
5.	Wólka Poturzyńska	Dołhobyczów	26.08.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	19 dni	prowadzona dezynfekcja
6.	Dziekanów	Hrubieszów	16.09.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	10 dni	prowadzona dezynfekcja
7.	Drohiczany	Uchanie	29.09.2022r.	liczba bakterii grupy coli w jtk/100ml wody w 2 punktach	13 dni	prowadzona dezynfekcja
8.	Uchanie	Uchanie	05.10.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	14 dni	prowadzona dezynfekcja
9.	Kobło Kolonia	Horodło	13.10.2022r.	ogólna liczba mikroorganizmów w jtk/1ml w 2 punktach	25 dni	prowadzona dezynfekcja
10	Drogojówka	Trzeszcza	20.10.2022r.	liczba bakterii grupy coli w jtk/100ml wody w 2 punktach	31 dni	prowadzona dezynfekcja
11	Środowiskowy Dom Samopomocy w Modryniu (w sierpniu 2022r. obiekt podłączony do wzz Mircze)	Mircze	09.06.2022r.	liczba bakterii grupy coli w jtk/100ml wody w 2 punktach	28 dni	prowadzona dezynfekcja

Wydane decyzje administracyjne oraz współpraca z właścicielami i administratorami wodociągów przyniosła realne rezultaty w postaci m.in. stosunkowo szybkiej poprawy jakości wody z nadzorowanych wodociągów.

W 2022 roku:

- podłączono wodociąg zaopatrujący ludność miejscowości Nieledeu do wodociągu KresMot Nieledeu, oddano do użytku nową stację uzdatniania wody,
- przeprowadzono generalny remont stacji uzdatniania wody w Uchaniach (wymiana wszystkich urządzeń wewnątrz stacji, oraz pomp głębinowych, rur hydrofornia – studnia, odmalowanie pomieszczeń),
- odremontowano pomieszczenia stacji uzdatniania wody wodociągu Rozkoszówka oraz wymieniono niektóre urządzenia,
- przeprowadzono wymianę odżelaziacza i złoża w wodociągu Dołhobyczów,
- przeprowadzono bieżące drobne prace remontowe i konserwatorskie we wszystkich pozostałych wodociągach na terenie powiatu hrubieszowskiego.

W 2022 roku nie zgłaszano do PPIS w Hrubieszowie reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na obszarze powiatu hrubieszowskiego.

Stan sanitarno – higieniczny obiektów użyteczności publicznej w 2022 r.

Ustępy publiczne

W powiecie hrubieszowskim zarejestrowano i skontrolowano 4 ustępy publiczne zlokalizowane w Hrubieszowie, bez zmian do roku ubiegłego. Ogółem przeprowadzono 4 kontrole. Ustępy publiczne zaopatrzone są w wodę z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Hrubieszów, obiekty są skanalizowane, wyposażone w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych. Obiekty są utrzymane w należyтым stanie sanitarno – technicznym i porządkowym, prawidłowo dezynfekowane, z wystarczającym zapasem środków dezynfekcyjnych, wyposażone w środki czystościowe, papier toaletowy i ręczniki jednorazowego użytku, opracowano instrukcje sprzątnia i dezynfekcji. W związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 zwiększono częstotliwość przeprowadzanej dezynfekcji wszystkich powierzchni dotykowych oraz zwiększono zapas środków dezynfekcyjnych. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Zarejestrowano i skontrolowano dwa środowiskowe domy samopomocy: w Hrubieszowie i w Modryniu, bez zmian do roku ubiegłego, przeprowadzono 2 kontrole. Środowiskowe Domy Samopomocy są domami dziennego pobytu, dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w których prowadzona jest działalność terapeutyczno-edukacyjna. Zaopatrzenie w wodę odpowiadającą wymogom sanitarnym. Ubikacje wydzielone dla uczestników i personelu, wyposażone kompletnie, utrzymane czysto. Łazienki dla uczestników wyposażone w prysznice, każdy ma zapewnione środki czystościowe. Uczestnicy korzystają z własnej bielizny i odzieży, którą mają możliwość prania i suszenia w obiekcie. Odpady komunalne gromadzone w szczelnych pojemnikach ustawionych na terenie posesji, odbiór odpadów odbywa się przez upoważnione firmy. Obiekty utrzymane są czysto, w widocznych miejscach umieszczono znaki graficzne zakazujące palenia wyrobów tytoniowych. Zostały opracowane

i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym u ludzi, w tym prowadzenie działalności w trakcie trwania epidemii COVID- 19.

Obiekty świadczące usługi hotelarskie

W powiecie hrubieszowskim zarejestrowano: 2 hotele, które posiadają kategorię *** (trzy gwiazdki): Hotel „Browar Sulewski” oraz Hotel „Jagiełło”; jeden pensjonat: Pensjonat „Magnolia” w Gozdowie, posiadający kategorię * (jednej gwiazdki) oraz jedno pole biwakowe „kajakibug.pl” (działalność zawieszona w 2022r.)

W 2022 roku przeprowadzono kontrolę w Hotelu „Browar Sulewski” przy ul. Dwernickiego 4d w Hrubieszowie oraz Pensjonacie „Magnolia” w Gozdowie. Pomieszczenia utrzymane są w należyтым stanie sanitarno – technicznym i porządkowym. Zaopatrzenie w wodę z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia Hrubieszów, ciepła woda bieżąca dostępna przez całą dobę. Odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i usuwane na bieżąco. Jednostki mieszkalne z pełnymi węzłami sanitarno - higienicznymi. Pranie i dezynfekcja bielizny w pralni zewnętrznej, czystość kompletów pościelowych i ręczników nie budziła zastrzeżeń. W obiekcie opracowano procedury sprzątania i dezynfekcji pomieszczeń. Obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych.

Pole Biwakowe – „kajakibug.pl” w Kryłowie. Obiekt posiada zaszeregowanie jako pole biwakowe, decyzja wydana przez Wójta Gminy Mircze. W 2022r. obiekt zawiesił działalność.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

Na terenie powiatu hrubieszowskiego w 2022r. zarejestrowano 38 obiektów w tym 20 gospodarstw agroturystycznych i 18 obiektów świadczących usługi noclegowe. W 2022 r. przeprowadzono kontrole w 11 obiektach tej grupy.

Skontrolowano ogółem 11 obiektów:

- 4 obiektów świadczących całoroczne usługi noclegowe,
- 7 gospodarstw agroturystycznych.

Obiekty świadczące całoroczne usługi noclegowe to obiekty o znacznym zróżnicowaniu, uwzględniając warunki techniczne, standard wyposażenia oraz zakres i poziom oferowanych usług. Zaopatrzone w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, ciepła woda bieżąca dostępna przez całą dobę. Obiekty utrzymane czysto, wyposażone w środki higieny, czystościowe i dezynfekcyjne.

Gospodarstwa agroturystyczne - stan sanitarno – techniczny pomieszczeń dla gości i otoczenia nie budził zastrzeżeń. Wg. oświadczenia właścicieli, goście korzystają z własnego wyżywienia, jeden obiekt prowadzi żywienie gości. Skontrolowane obiekty wyposażone w pojemniki do gromadzenia odpadów komunalnych, odprowadzenie ścieków do sieci

kanalizacyjnej lub zbiorników bezodpływowych – nieprawidłowości nie stwierdzono. Uwag do stanu sanitarno – technicznego i porządkowego nie wniesiono.

Zakłady fryzjerskie

Na terenie działania PSSE w Hrubieszowie zarejestrowano 48 zakładów fryzjerskich, w tym 6 zakładów posiadających więcej niż jedną usługę; skontrolowano 21 obiektów.

W 2022r. przybyło 6 zakładów; zlikwidowano 1 zakład.

W skontrolowanych zakładach stwierdzono rozdział narzędzi i bielizny z podziałem na czystą i brudną, wydzielone zostały stanowiska do mycia i dezynfekcji narzędzi. W zakładach opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. W nadzorowanych zakładach fryzjerskich sterylizacja narzędzi prowadzona jest chemicznie. W kontrolowanych obiektach zapas środków dezynfekcyjnych o szerokim spektrum działania jest wystarczający. W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych. W nowo otwartych obiektach w ramach projektu KIK/35 „Zapobieganie zakażeniom HCV” pozostawiono materiały informacyjno – edukacyjne.

W 2022r. nie wydawano decyzji dotyczących kontrolowanych zakładów fryzjerskich.

Zakłady kosmetyczne – stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 1 zakład.

Pod nadzorem PPIS w Hrubieszowie znajduje się 13 obiektów. W 2022r. wykonano 3 kontrole w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego oraz opracowanych i wdrożonych procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi u ludzi – nie stwierdzono nieprawidłowości w czasie kontroli.

W skontrolowanych zakładach kosmetycznych prowadzone są usługi w zakresie: makijażu, depilacji ciała, henny, regulacji brwi, zabiegów oczyszczająco – pielęgnacyjnych szyi, twarzy, dekoltu, pielęgnacji całego ciała metodami nieinwazyjnymi, manicure, pedicure, zakładanie kolczyków itp. Do wykonywania zabiegów używa się narzędzi i urządzeń: sprawnych, czystych, dezynfekowanych oraz sterylizowanych, wydzielone są oznakowane pojemniki do przechowywania narzędzi i sprzętu kosmetycznego. W nadzorowanych zakładach opracowano i wdrożono procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w tym związanych z wystąpieniem epidemii COVID-19. W obiektach wydzielone są stanowiska do mycia, dezynfekcji i sterylizacji narzędzi. W skontrolowanych zakładach sterylizacja jest prowadzona w autoklawach, monitorowana jest skuteczność procesów sterylizacji za pomocą testów chemicznych i biologicznych.

Kontrolowane zakłady posiadają opracowane instrukcje postępowania z odpadami. Podczas zabiegów używana jest bielizna jednorazowego użytku oraz wielorazowego użytku-prana poza zakładami. Podczas kontroli obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarnych, we wszystkich zakładach wywieszono znaki słowno - graficzne zakazujące palenia wyrobów tytoniowych oraz związane z zapobieganiem zakażeniom SARS-CoV-2.

Zakłady tatuażu – bez zmian do poprzedniego okresu sprawozdawczego zarejestrowano 1 obiekt, kontrolowany w 2021 roku.

Zakłady odnowy biologicznej – w stosunku do roku ubiegłego liczba obiektów uległa zmianie, zarejestrowano 3 obiekty, przeprowadzono kontrolę w 2 obiektach. Podczas kontroli nie wykazano nieprawidłowości. W obiektach wydzielone sale do ćwiczeń oraz pomieszczenia higienicznosanitarne dla klientów. W jednym obiekcie pozostawiono materiały informacyjno – edukacyjne dotyczące zagadnień związanych z narażeniem na radon.

Zakłady, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, solaryjnych.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 6 obiektów, przybył 1 obiekt w tej grupie (zakres wykonywanych usług w ww. zakładzie powiększono o zabiegi solaryjne). Ogółem skontrolowano 4 zakłady.

W skontrolowanych obiektach istnieją i są wdrożone procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi oraz widnieją znaki zakazujące palenia wyrobów tytoniowych. Obiekty nie budziły zastrzeżeń sanitarno – higienicznych.

Dworzec autobusowy

Obecnie w Hrubieszowie brak dworca autobusowego - budynek dworca jest zamknięty i wyłączony z eksploatacji.

Tereny rekreacyjne

W powiecie hrubieszowski zarejestrowano 12 administratorów terenów rekreacyjnych, tj. 8 gmin i 4 spółdzielnie mieszkaniowe zarządzające placami zabaw, siłowniami plenerowymi i piaskownicami. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono ogółem 9 kontroli terenów należących do 9 administratorów. Skontrolowano 11 placów zabaw, 20 piaskownic, w tym 7 piaskownic znajdujących się w obrębie placów zabaw oraz 13 piaskownic „samodzielnych”.

Park i skwery na terenie miasta Hrubieszowa zarejestrowano jako 1 obiekt, bez zmian do roku ubiegłego, utrzymane w należyтым stanie sanitarno – porządkowym.

Obiekty utrzymane czysto, trawa koszona na bieżąco, kosze na odpady szczelne, opróżnione, na tablicach wywieszony regulamin korzystania z placów zabaw i siłowni oraz wytyczne przeciwepidemiczne dla funkcjonowania placów zabaw w trakcie stanu zagrożenia epidemią wywołaną SARS-CoV-2. W kontrolowanych obiektach stan techniczny obiektów i urządzeń nie budził zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym stwierdzono poprawę stanu technicznego urządzeń zabawowych dla dzieci znajdujących się w obrębie placów zabaw w porównaniu do lat ubiegłych.

Cmentarze

Pod nadzorem sanitarnym PPIS w Hrubieszowie znajduje się 35 cmentarzy. Wszystkie nadzorowane obiekty cmentarne pozostają w administracji parafii rzymsko – katolickich.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 16 cmentarzy, ogółem przeprowadzono 17 kontroli, w tym 1 sprawdzającą.

W 2022 r. na jednym z cmentarzy stwierdzono niewłaściwy stan techniczny ogrodzenia. PPIS w Hrubieszowie wydał decyzje ws. usunięcia nieprawidłowości – zalecenia ujęte w decyzji zostały wykonane.

Pozostałe skontrolowane obiekty w okresie sprawozdawczym nie budziły zastrzeżeń. Odpady komunalne pochodzące z powierzchni grzebalnej cmentarzy gromadzone w pojemnikach, kontenerach oraz w workach, w niektórych obiektach dodatkowa segregacja na szkło i plastik. Na cmentarzach zapewniono dostęp do wody do celów gospodarczych.

Zakład Karny

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono kontrolę w zakresie: postępowania z wytworzonymi odpadami, postępowania z bielizną, wrywkowej oceny cel i pomieszczeń higieniczno – sanitarnych dla osadzonych. Rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą niewłaściwych warunków przechowywania pościeli i materacy oraz niewłaściwy stan łaźni. Przeprowadzona kontrola nie potwierdziła zasadności opisanych zarzutów. Obiekt wyposażony w zapas środków myjąco – dezynfekcyjnych. Uwag do stanu sanitarnego nie wniesiono.

Apteki

W 2022r. zarejestrowano 25 obiektów, skontrolowano 3 apteki. Skontrolowane apteki nie budziły zastrzeżeń sanitarnych, utrzymane czysto, wyposażone w kosze na odpady komunalne. W obiektach obowiązuje zakaz palenia wyrobów tytoniowych. W związku z wystąpieniem epidemii COVID- 19 zwiększono częstotliwość przeprowadzanej dezynfekcji wszystkich powierzchni dotykowych, przy wejściu dla klientów zapewniono środek dezynfekcyjny do rąk oraz zwiększono zapas środków dezynfekcyjnych.

Stacje paliw

W roku 2022r. objęto nadzorem 10 obiektów posiadających zaplecze higieniczno – sanitarne dla podróżnych; skontrolowano 4 obiekty.

Stacje paliw utrzymane w należyтым stanie sanitarno-technicznym, zaopatrzone w bieżącą wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, właściwie usuwające nieczystości stałe i płynne, zaplecza higieniczno – sanitarne dla podróżnych w dniach kontroli utrzymane czysto, wyposażone w środki higieny. Podczas kontroli sprawdzano posiadanie koncesji na obrót paliwami. W obiektach obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów tytoniowych. W związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 wdrożono procedury działań przeciwepidemicznych np. zwiększono częstotliwość przeprowadzanej dezynfekcji wszystkich powierzchni dotykowych, wewnątrz obiektu udostępnione dla klientów środki dezynfekcyjne do rąk.

Obiekty sportowe

Nadzorem sanitarnym objęto ośrodek sportowy HOSiR, bez zmian do 2022r.; przeprowadzono 1 kontrolę - obiekt z zapleczem szatniowym i sanitarnym. Na terenie HOSiR zorganizowano punkt recepcyjny dla uchodźców z Ukrainy mieszczący się na terenie hali

sportowej. Pracownicy obsługujący punkt recepcyjny zajmują pomieszczenia biurowe kontrolowanego obiektu. Do obiektu nie wniesiono zastrzeżeń higieniczno – sanitarnych.

Targowiska

Zarejestrowano 4 obiekty, bez zmian do poprzedniego roku; skontrolowano 2 obiekty. Targowiska wygrozdzone, nawierzchnia wewnątrz utwardzona, stanowiska handlowe zadaszone. Odpady komunalne magazynowane w pojemnikach, na odbiór podpisane stosowne umowy. Zaopatrzenie w wodę z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia, odprowadzenie nieczystości płynnych do sieci kanalizacyjnej. Targowiska sprzątane po zakończonym dniu targowym, uwag do stanu sanitarno- higienicznego nie wniesiono.

Zakłady Pralnicze

Pod nadzorem PPIS w Hrubieszowie znajduje się 1 obiekt, bez zmian do roku ubiegłego, w 2022r. nie przeprowadzano kontroli.

Zakłady pogrzebowe

Zarejestrowano 8 zakładów świadczących usługi pogrzebowe. W 2022r. skontrolowano 3 zakłady.

Wszystkie zakłady pogrzebowe świadczą usługi w zakresie transportu zwłok i szczątków ludzkich oraz sprzedaży akcesoriów pogrzebowych, zakłady przeprowadzające ekshumacje posiadają umowy na odbiór odpadów z upoważnionymi firmami. Skontrolowano 4 pojazdy do transportu zwłok; wszystkie pojazdy odpowiadały warunkom sanitarno - technicznym obowiązujących przepisów prawnych. Na bieżąco prowadzone są zapisy z zabiegów mycia i dezynfekcji, kontrolowane środki transportu utrzymane są czysto.

Stan sanitarny środków transportu w 2022r.

Autobusy komunikacji publicznej

W 2022r. zarejestrowano 13 podmiotów świadczących usługi transportu osobowego, przeprowadzono kontrolę w 4 firmach transportowych; skontrolowano ogółem 27 autobusów i mikrobusów.

Stan sanitarno – higieniczny środkach transportu osobowego nie budził zastrzeżeń: umieszczony płyn do dezynfekcji rąk. W kontrolowanych pojazdach podłogi bez ubytków, czyste, szyby, zasłonki w oknach, tapicerka i pokrowce na siedzeniach utrzymane w należytej czystości. Środki transportu osobowego wyposażone w apteczkę I pomocy, zmiotkę i szufelkę oraz w znak graficzno – słowny zakazujący palenia wyrobów tytoniowych.

Samochody do przewozu chorych

Zarejestrowano 1 podmiot, skontrolowano 3 pojazdy, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO ZA 2022 ROK W RAMACH DZIAŁALNOŚCI ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Odbiory i Kontrole

1. Kontrole i odbiory

W 2022 roku uczestniczono ogółem w 17 kontrolach.

Liczba kontroli w trybie art. 56 Prawa budowlanego.

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2021, poz. 2351 z późn. zm.) i na podstawie art. 3 pkt 3 o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. z 2021, poz.195 z późn.zm.) uczestniczono w **10 kontrolach** ,w jednym przypadku przeprowadzono rekontrolę w budynku usługowo-handlowym sieci Stokrotka w Uchaniach z uwagi na następujące nieprawidłowości:

- a) brak możliwości odprowadzenia wód opadowych oraz braku zlewozmywaka i drzwi automatycznych,
- b) brak zapewnionego w pełni utwardzonego dojścia i dojazdu do budynku,
- c) zalegające duże ilości kurzu i pyłu, ściany z odpryskami, brak fug, futryny drzwiowe w WC uszkodzone. Ponowna kontrola wykazała wykonanie wyżej wymienionych uchybień.

Obiekty na terenie miasta Hrubieszowa:

1. Punkt Małej Gastronomii ‘‘Zakręcony Ziemiak’’ ul. Rynek 10 w Hrubieszowie .
2. Budynek usługowy byłego Syndykatu Rolniczego w Hrubieszowie ul. 3 Maja 10 z przeznaczeniem na bibliotekę i salę konferencyjno- szkoleniową z zachowaniem funkcji dla Fundacji Polsko-Francuskiej.
3. Budynek usługowy z przeznaczeniem na salon fryzjerski ul. Basaja Rysia 1 A w Hrubieszowie.
4. Lokal gastronomiczny ul. Mickiewicza 1A/6 w Hrubieszowie.
5. Budowa Krytej Pływalni ul. Żeromskiego 29N w Hrubieszowie.

Obiekty na terenie powiatu hrubieszowskiego :

1. Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Modryń, Modryń Kolonia, w gminie Mircze.
2. Budynek usługowy – Dom pogrzebowy ul. Hrubieszowska w Mirczu, gmina Mircze.
3. Budynek magazynu wysłodków brykietowanych luzem – wykonanie galerii skośnej wraz z technologią na terenie Cukrowni Werbkowice w Krajowej Grupie Spożywczej S.A. w Oddziale Cukrowni Werbkowice w Werbkowicach, gmina Werbkowice.
4. Budynek usługowo-handlowy sieci Stokrotka w Uchaniach, gmina Uchanie

Liczba kontroli – współudział

W ramach współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi w tut. Stacji z Sekcją Higieny Żywności i Żywności, Przedmiotów Użytku przeprowadzono 5 kontroli w związku z rejestracją i zatwierdzeniem zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu

żywność podlegającą urzędowej kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej które dotyczyły następujących obiektów:

- 1.Zakład gastronomiczny „Anka” ul. Spółdzielcza 10 w Hrubieszowie.
- 2.Sklep spożywczo-przemysłowy w Aurelinie, gmina Uchanie.
- 3.Market Stokrotka w Uchaniach ul. Wojsławska 2A , gmina Uchanie.
- 4.Sklep firmowy Rossman w Hrubieszowie ul. Piłsudskiego 57.
- 5.Punkt gastronomiczny KEBAB Point ul. Mackiewicza 1A/6 w Hrubieszowie.

Ilość opinii i decyzji o spełnieniu wymagań higienicznych i zdrowotnych innych niż art. 56 Prawa budowlanego.

Na podstawie innych przepisów prawnych m.in. Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2021, poz. 1082 z późn. zm.) i rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t. j. Dz.U. z 2020, poz.1604 z późn.zm.) przeprowadzono 1 kontrolę :

- 1.Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 przy ul. Piłsudskiego 11 w Hrubieszowie.

Wydano pozytywną opinię sanitarną.

Wydano 9 stanowisk z art.56 Prawa Budowlanego w formie opinii sanitarnych - wszystkie pozytywne.

Liczba przeprowadzonych kontroli budowy

Przeprowadzono 1 wizję dla potrzeb praktycznej nauki zawodu w Policealnej Szkole Medycznej Edukacji Innowacyjnej w Hrubieszowie dla kierunków: terapeuta zajęciowy, opiekun medyczny i technik masażu odnośnie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych dla lokalu przy ul. Dworcowej 10 w Hrubieszowie – sporządzono protokół kontroli.

2. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Liczba wydanych opinii dotyczącej uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy w oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Wydano **8 uzgodnień.**

Liczba wydanych opinii o konieczności lub braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny w oparciu o art.48 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Wydano **1 opinię odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.**

Liczba wydanych opinii dotycząca zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań z art.54 ustawy z dnia 3 października 2008r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Wydano **1 opinię sanitarną** odnośnie zaopiniowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

3. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko

Liczba wydanych opinii w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu w oparciu o art.64 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Ogółem wpłynęło 19 wniosków.

Wydano 18 opinii sanitarnych w tym 2 odnośnie stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zakresu raportu.

Wydano 16 opinii odnośnie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu były to następujące przedsięwzięcia :

- farma fotowoltaiczne i elektrownia wolnostojąca fotowoltaiczna - 2 wnioski,
- przebudowa i rozbudowa dróg (krajowa, powiatowe, gminne) – 10 wniosków,
- rozbudowa stacji demontażu pojazdów – 1 wniosek
- zakład przetwórci zbóż i zakład przetwórci nasion fasoli, grochu i roślin strączkowych – 2 wnioski,
- budowa Stacji Uzdatniania Wody – 1 wniosek

W 2 przypadkach nałożono raport dot. budowy obwodnicy północnej w m. Hrubieszów i budowy silosów zbożowych, koszy zasypowych, suszarni, budynku biurowo-socjalnego w m. Hrubieszów.

W 1 przypadku wystosowano pismo odnośnie braku kwalifikacji przedsięwzięcia.

Liczba wydanych opinii odnośnie ustalenia zakresu raportu tj. przypadki dotyczące tylko przedsięwzięć grupy 1 przed sporządzeniem raportu obligatoryjnie wymaganego w oparciu o art.70 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Nie wydawano.

Liczba uzgodnień warunków realizacji w oparciu o art.77 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Nie wydawano.

Liczba przeprowadzonej ponownej oceny oddziaływania na środowisko w oparciu o art. 90 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.).

Nie wydawano.

4. Dokumentacja projektowa

Liczba wydanych uzgodnień dokumentacji projektowej.

Wydano **1 pozytywna opinię sanitarną** odnośnie zaopiniowania punktu gastronomicznego w miejscowości Dołhobyczów.

5. Decyzje płatnicze

Liczba wydanych decyzji płatniczych.

Wydano **11 decyzji płatniczych** na kwotę 1808złotych.

6. Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego i Studium Uwarunkowań

Liczba uzgodnień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań.

Wydano **5** postanowień odnośnie uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Wydano **3** opinie sanitarne dotyczące zaopiniowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin na terenie powiatu hrubieszowskiego.

7. Wydano 1 decyzję na założenie cmentarza.

Wydano **1 decyzję negatywną** na założenie cmentarza komunalnego w Hrubieszowie po odwołaniu się od decyzji Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i po ponownych wyjaśnieniach złożonych przez Wnioskodawcę wydano **1 pozytywną decyzję** na założenie ww. cmentarza.

8. Inne stanowiska

W 2022 roku wykazano **33 innych spraw**.

Dotyczyły one następujących spraw:

- 3 pisma odnośnie uzupełnienia informacji do projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 1 pismo odnośnie podtrzymania swojego stanowiska,
- 2 sprawy przekazano według właściwości do LPWIS w Lublinie odnośnie dopuszczenia do użytkowania rozdzielni 110kV,
- 9 pism odnośnie uzupełnienia informacji w kartach informacyjnych przedsięwzięcia i w raporcie o oddziaływaniu na środowisku,

- 2 decyzje odnośnie wniosku na założenie cmentarza komunalnego w Hrubieszowie, w tym jedna negatywna,
- 4 zawiadomienia o przedłużeniu terminu,
- 1 zawiadomienie w sprawie braku wniesienia uwag i skarg,
- uczestniczono w 2 przypadkach odnośnie oględzin lokali przeznaczonych na punkty recepcyjna dla uchodźców w związku z konfliktem wojny w Ukrainie,
- 2 pisma odnośnie prowadzenia działalności dla pokoi zagadek, domów, strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni w sprawie nadzoru i uzgodnienia dokumentacji dla tych lokali,
- 2 pisma odnośnie założenia cmentarza komunalnego, w tym odwoławcze od decyzji PPIS w Hrubieszowie do LPWIS w Lublinie,
- 4 sprawozdania kwartalne,
- sprawozdanie MZ-45 i sprawozdanie opisowe za 2021r.
- ocena półroczna 2022 r. stanu sanitarnego powiatu.

WNIOSKI

W 2022 r. zauważa się tendencje malejące w porównaniu do poprzednich lat w zakresie uzgodnień projektów budowlanych inwestycji, zauważa się wzrost wniosków dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Zauważono niewielki spadek odnośnie wydawanych opinii w sprawie braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i stwierdzenia potrzeby co do zakresu raportu w oparciu o art.64 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) i odbiorów budowlanych związanych z dopuszczeniem do użytkowania być może spowodowane jest to kryzysem finansowym oraz sytuacją polityczną w kraju i na świecie co przekłada się na mniejszą ilość wnioskodawców.

Najwięcej opinii sanitarnych wydano na przebudowę i rozbudowę dróg krajowych, powiatowych i gminnych w oparciu o wyżej wymienioną ustawę.

W dalszym ciągu zauważa się rozwój usług handlowych i gastronomicznych sektora prywatnego w porównaniu do sektora państwowego. W przypadku miasta Hrubieszowa pozytywnym faktem jest nowo wybudowana i oddana do użytku kryta pływalnia z której będą mogli korzystać nie tylko mieszkańcy miasta Hrubieszowa ale i całego powiatu hrubieszowskiego.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO W ZAKRESIE HIGIENY PRACY ZA 2022 ROK

Działalność kontrolna w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego.

1. W 2022 roku Stanowisko ds. Higieny Pracy PSSE w Hrubieszowie obejmowało nadzorem 385 obiektów, liczba zatrudnionych pracowników objętych ewidencją 6024 osób. W 234 zakładach pracy zatrudnionych jest do 9 pracowników, w 127 zakładach pracy zatrudnionych jest do 49 pracowników, 23 zakłady pracy zatrudniają powyżej 50 pracowników oraz 1 zakład pracy zatrudniający powyżej 250 pracowników. Przeprowadzono ogółem 118 kontroli sanitarnych w 99 zakładach pracy (liczba zatrudnionych w skontrolowanych zakładach pracy – 2079 osób). W stosunku do roku 2021 nastąpił spadek o 2 nadzorowane obiekty. Zrealizowano plan kontroli przewidziany na 2022r.
2. Wydano ogółem 13 decyzji administracyjnych zawierających zalecenia PPIS dotyczące usunięcia nieprawidłowości, w tym 5 decyzji administracyjnych dotyczących zakazu udostępniania na rynku i wycofania produktów kosmetycznych zawierających w składzie zakazaną substancję butylphenyl methylpropional. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należy niewłaściwy stan sanitarny i techniczny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higienicznosanitarnych dla pracowników oraz brak aktualnych wyników badań środowiska pracy. Ponadto wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące przedłużenia terminu wykonania zaleceń wydanych decyzjami PPIS w Hrubieszowie oraz 13 decyzji płatniczych na sumę 2093 zł., wynikających ze stwierdzenia uchybień podczas kontroli planowanych oraz kontroli sprawdzających.
3. W ewidencji znajduje się 5 zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia NDN hałasu. Stwierdzono przekroczenia w zakładach branży o numerze PKD: PKD 16- 1 zakład z ogólną liczbą 4 pracowników pracujących w przekroczeniach, PKD 42- 1 zakład z ogólną liczbą 3 pracowników pracujących w przekroczeniach, PKD 81- 1 zakład z ogólną liczbą 4 pracowników pracujących w przekroczeniach, PKD 84- 2 zakłady z ogólną liczbą 7 pracowników pracujących w przekroczeniach.

Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach NDN czynników fizycznych – 18 osób.

W porównaniu do roku 2021, na stanowiskach gdzie występują przekroczenia NDN hałasu liczba pracowników zmniejszyła się. Spadek liczby spowodowany jest zawieszeniem działalności 1 zakładu o numerze PKD 14 oraz ograniczeniem wielkości produkcji w innym zakładzie tej samej branży.

W kontrolowanych obiektach, gdzie stwierdzono przekroczenia NDN hałasu zostały opracowane i wdrożone programy działań organizacyjno- technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas.

I. Warunki pracy i ocena narażenia zawodowego pracowników narażonych na substancje rakotwórcze zawarte w lekach cytostatycznych.

W 2022 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie nie było zakładów pracy, w których pracownicy byli narażeni na działanie substancji rakotwórczych zawartych w lekach cytostatycznych.

III. Warunki pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z obowiązkiem nałożonym w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004r. Nr 71 poz. 649) w 2022 roku PSSE w Hrubieszowie otrzymało 2 zgłoszenia prac demontażowych pokryć dachowych zawierających azbest w powiecie hrubieszowskim.

Według oświadczenia złożonego przez przedstawiciela podmiotu zgłaszającego do PSSE w Hrubieszowie prace polegające na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, ze względu na dużą liczbę rezygnacji właścicieli posesji z wykonywania prac, firma wykonała w kilku przypadkach odbiór wyrobów zawierających azbest, nie wykonywano prac demontażowych pokryć dachowych na terenie powiatu hrubieszowskiego.

IV. Nadzór nad czynnikami biologicznymi.

1. W ewidencji PSSE w Hrubieszowie znajduje się 343 zakłady, w których pracownicy są narażeni na szkodliwe czynniki biologiczne. W 2022 roku przeprowadzono 81 kontroli w zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy, skontrolowano 81 obiektów.
2. Na terenie powiatu hrubieszowskiego skontrolowanych obiektach w 2022r., 1428 osób było narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych w toku wykonywania czynności służbowych w zakładach pracy, w tym:
 - na szkodliwe czynniki z grupy 2 zagrożenia- 1428 osób,
 - na szkodliwe czynniki z grupy 3 zagrożenia- 357 osób.
3. W wyniku prowadzonego nadzoru nad zakładami, w których zatrudnieni są pracownicy narażeni na szkodliwe czynniki biologiczne w 2022 roku nie wydano decyzji w ramach oceny realizacji wymogów w zakresie występowania w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki.

V. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi.

Na terenie powiatu hrubieszowskiego w ewidencji znajdowały się 3 zakłady pracy (skontrolowano 2 zakłady), w których 31 pracowników ma kontakt z substancjami chemicznymi i ich mieszaninami (pracownicy tartaków).

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień/nieprawidłowości.

VI. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W 2022 roku w ewidencji podmiotów leczniczych znajdowało się 38 obiektów- przeprowadzono ogółem 8 kontroli sanitarnych- nie wydano decyzji administracyjnych.

VII. Choroby zawodowe.

1. W 2022 roku do PPIS w Hrubieszowie zgłoszono 4 podejrzenia zachorowania na choroby zawodowe.
2. Prowadzono 7 postępowań administracyjnych w związku ze zgłoszeniem podejrzenia choroby.
3. W roku 2022 wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

OCENA STANU SANITARNEGO POWIATU W 2021 R. W ZAKRESIE OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO STWARZANYCH PRZEZ ŚRODKI ZASTĘPCZE, NOWE SUBSTANCJE, PREKURSORY NARKOTYKÓW KAT. 2 I 3, SUBSTANCJE CHEMICZNE, ICH MIESZANINY, PRODUKTY BIOBÓJCZE, DETERGENTY

I. Ograniczenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzane przez środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne.

Na terenie powiatu hrubieszowskiego nie prowadzono postępowań w zakresie nadzoru nad zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w 2022r.

W 2022r. nie zgłaszano podejrzeń zatrucia środkiem zastępczym.

Przeprowadzono 1 wspólną kontrolę z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Hrubieszowie.

II. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi.

W 2022r. pracownicy stanowiska ds. higieny pracy działający z upoważnienia PPIS w Hrubieszowie trakcie wykonywania czynności kontrolnych ocenili realizację wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w 81 obiektach. W wyniku przeprowadzonych 81 kontroli, nie wydano decyzji administracyjnych.

III. Nadzór nad produktami biobójczymi i detergentami.

W ramach prowadzonego nadzoru nad produktami biobójczymi w 2022 roku przeprowadzono 11 kontroli w 11 obiektach. W wyniku kontroli w zakresie realizacji wymogów dotyczących udostępniania i stosowania produktów biobójczych nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Nadzór nad prekursorami narkotyków kat. 2 i 3.

W 2022 roku przeprowadzono ogółem 6 kontroli, w tym:

- w Cukrowni Werbkowice należącej do Krajowej spółki cukrowej S.A. w Toruniu, w którym stosowany jest prekursor narkotyków kat. 3 kwas siarkowych o stężeniu 96%, znajduje się w zbiorniku o pojemności 22 m³, z którego jest dozowany automatycznie bezpośrednio ze zbiornika do linii produkcyjnej. Takie rozwiązanie technologiczne ogranicza do minimum konieczność kontaktu z kwasem siarkowym,
- w Młyny Lubelskie Sp z o.o., Mojsławice 58, 22-510 Uchanie, w którym stosowany jest prekursor narkotyków kat.3, kwas chlorowodorowy 35%-38% jako odczynnik chemiczny stosowany w laboratorium zakładowym,
- przeprowadzono 4 kontrole u rolników i sadowników indywidualnych, którzy stosowali nadmanganian potasu jako środek grzybobójczy w uprawach sadowniczych oraz jako czynnik odkażający wodę w stawach rybnych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

Liczba nadzorowanych placówek w 2022 r.

Rodzaj placówek	Liczba placówek	Liczba kontroli	uwagi
Stałych (żłobki, przedszkola - w tym inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, domy kultury, świetlice)	104	92	w tym 5 kontrole przeprowadzone w wyniku interwencji
Sezonowych (wypoczynek zimowy)	0	0	0

Liczba placówek stałych 104, w tym: żłobki -2, przedszkoli/punktów przedszkolnych - 31, szkół – 38 (31 szkół podstawowych w tym 1 szkoła podstawowa specjalna, 1 Liceum Ogólnokształcące, 1 Technikum, 5 zespołów szkół), 1 placówka z pobytem całodobowym, placówki wychowania pozaszkolnego - 33.

W 2022 roku na terenie działania powiatu hrubieszowskiego z dniem 31.08.2022r., zakończyło działalność 6 placówek.

Zgłoszono zawieszenie działalności w 2 placówkach.

Zgłoszono działalność w 2 placówkach.

Nie odnotowano zamknięć ,unieruchomień, wyłączenia z użytkowania obiektu lub jego części.

Wydano ogółem 18 decyzji nakazowych (5 zmieniających termin realizacji) na poprawę stanu sanitarno technicznego placówek:

- na przedszkola – **4**,
- na szkoły podstawowe - **8** w tym 2 decyzje zmieniające termin realizacji,

- na zespoły szkół – 5 w tym 3 decyzje zmieniające termin realizacji,
- na placówka z pobytem całodobowym -1,

Decyzje dotyczyły m.in.: doprowadzenia do należytego stanu sanitarnotechnicznego: ogrodzenia, nawierzchni boiska szkolnego, schodów wejściowych, podłóg w salach lekcyjnych, świetlicy szkolnej, korytarzach, pomieszczeniu siłowni, materacy do ćwiczeń gimnastycznych, ścian i sufitów w salach lekcyjnych, korytarzach, ściany części tarasowej przy wejściu głównym do szkoły, tablic szkolnych, nie zapewnienia kompletnie wyposażonej Apteczki I pomocy, braku aktualnego orzeczenia pracowników do celów sanitarno-epidemiologicznych, niezabezpieczenia okien przed nadmiernym nasłonecznieniem w salach zabaw, niezapewnienia możliwości korzystania z placu zabaw/placu rekreacyjnego. Niewłaściwego stanu higienicznosanitarnego sanitariatów: ścian, sufitów i podłogi, wyposażenia, złego stanu sanitarnotechnicznego skrzydła drzwiowego do jednej kabiny ustępowej, brakujących drzwi do przedsionków sanitariatów dziewcząt i chłopców.

W stosunku do 6 placówek prowadzone jest postępowanie administracyjne z terminem realizacji na dzień 31.08.2023r.:

- wydane w roku 2022 -w 4 placówkach;

- **w jednej placówce** z uwagi na zły stan sanitarnotechniczny podłogi w sali zajęć,
- **w drugiej placówce**, z uwagi na zły stan sanitarnotechniczny podłogi w sali lekcyjnej,
- **w trzeciej placówce** z uwagi na zły stan sanitarnotechniczny ściany części tarasowej przy wejściu głównym do szkoły,
- **w czwartej placówce z uwagi** na zły stan sanitarnotechniczny: nawierzchni boiska szkolnego, schodów w budynku skrzydła pierwszego.

-wydane w latach poprzednich – w 2 placówkach:

- **w jednej placówce prowadzone są dwa postępowania:**
- **pierwsze postępowanie dot. zaleceń wydanych w 2020r.** na zły stan sanitarnotechniczny sufitu w łączniku i w korytarzu budynku A2. Organ prowadzący otrzymał dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych na przebudowę obiektów szkoły w tym na remont dachu nad szkołą z orynowaniem, prace zostaną przeprowadzone w roku 2023,
- **drugie postępowanie dot. zaleceń wydanych w 2021r** z na zły stan sanitarnotechniczny schodów wejściowych od strony hali sportowej, ponieważ przebudowa schodów i podjazdu planowana jest jako inwestycja Gminy Werbkowice w roku 2023 w tym schodów wejściowych od strony hali sportowej. Na ww. inwestycje organ prowadzący posiada zapewnione fundusze,
- **w drugiej placówce prowadzone jest postępowanie administracyjne dot. zaleceń wydanych w 2021r.**, z uwagi na zły stan sanitarnotechniczny sanitariatów dla dziewcząt i chłopców i sanitariatów przy sali gimnastycznej zastępczej w budynku A oraz sanitariatów dla chłopców na I piętrze budynku B.

Zmiany terminu zaleceń ujętych w decyzjach spowodowane były brakiem środków finansowych lub z powodowane trudnościami w zatrudnieniu firmy lub pracowników do wykonania prac remontowych, które muszą być wykonywane etapami.

W 2022 roku wpłynęło 5 informacji dotyczących niewłaściwych warunków sanitarnohigienicznych, występowania wszawicy, niezapewnienia prawidłowej temperatury oraz przeniesienia w inne miejsce punktu kwaterunkowego dla uchodźców z Ukrainy działającego na terenie hali sportowej przy zespole szkolno-przedszkolnym. Były to **3** zgłoszenia anonimowe, **1** imienne i **1** zgłoszenie przekazane telefonicznie przez pracownika PPIS w Zamościu w zakresie rozpatrzenia interwencji według kompetencji przez PPIS w Hrubieszowie. Podjęto działania z urzędu, przeprowadzono kontrole interwencyjne w trakcie, których uznano **2 interwencje zasadne i 3 interwencje bezzasadne**. W placówkach, w których stwierdzono interwencje zasadne, w trakcie kontroli w **jednej placówce** przeprowadzono pogadankę dla personelu pedagogicznego i dyrektora szkoły nt. profilaktyki i zwalczania wszawicy oraz przekazano materiały edukacyjne - ulotki pt. „Wszawica Głowy”, „Pediculoza” - broszura oraz „Stanowisko Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy u dzieci”. Dyrektor placówki zobowiązał się do wzmoczenia podejmowania stosownych działań profilaktycznych, w **drugiej placówce** przeprowadzono pomiar temperatury w pomieszczeniach szkoły, która wahała się 15,4°C do 19,5°C, natomiast temperatura na zewnątrz budynku w dniu kontroli wynosiła + 15°C. Ponownie przeprowadzona kontrola pomiaru temperatury wykazała prawidłową temperaturę w pomieszczeniach szkolnych. W trakcie kontroli pouczono dyrektora szkoły, że w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia, zapewnia się temperaturę co najmniej 18°C zgodnie z §17.1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tj. Dz.U z 2020 r. poz. 1604). Ponownie przeprowadzona kontrola sanitarna wykazała prawidłową temperaturę w pomieszczeniach szkolnych. Za stwierdzoną nieprawidłowość w trakcie czynności kontrolnych wydano decyzję płatniczą na organ prowadzący placówkę.

W 3 placówkach uznano zgłoszone interwencje jako bezzasadne, wystosowano pisma informujące o sposobie rozpatrzenia wniesionych zarzutów w skardze do organów prowadzących placówkę i dyrektora placówki.

Oceniono przygotowanie obiektów szkolnych do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2022/2022, przeprowadzono **16** kontroli (**13** w szkołach podstawowych i **3** w zespołach szkół). W 1 szkole podstawowej trwała rozbudowa bloku sportowego: budowa nowej sali gimnastycznej wraz z zapleczem z planowanym terminem zakończenia w październiku 2022r., zmieniono termin zakończenia na luty 2023r. (informacja uzyskana podczas rozmowy telefonicznej z dyrektorem szkoły).

Oceniano warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach wychowania i nauczania:

1. W **31** placówkach przeprowadzono **ocenę dostosowania mebli** edukacyjnych do wzrostu uczniów i przedszkolaków **61** oddziałach na **820** stanowiskach, nieprawidłowości nie stwierdzono.

2. W skontrolowanych 35 placówkach odsetek mebli zakupionych po 1997r. wynosi: do 25%

w 1 placówce, do 50% w 4 placówkach, powyżej 50% w 10 placówkach, w 100% w 20 placówkach, w których odsetek mebli z certyfikatami wynosi 100% tj. w 35 placówkach.

Na 35 placówek skontrolowanych, w 35 placówkach odsetek urządzeń i sprzętu sportowego zakupionego po 1997r. wynosi do 25% w 1 placówce, do 50% w 4 placówkach, powyżej 50% w 9 placówkach, 100% w 21 placówkach, w których odsetek urządzeń i sprzętu sportowego z certyfikatami wynosi 100% tj. w 35 placówkach.

3. W 17 szkołach w 144 oddziałach dokonano higienicznej oceny rozkładu zajęć lekcyjnych nieprawidłowości nie stwierdzono.

4. Przeprowadzono ocenę odpoczynku w czasie trwania przerw międzylekcyjnych w 17 szkołach:

-7 szkół, zapewnia wszystkie przerwy 10 min. i przynajmniej jedną przerwę dłuższą.

-10 - szkół, zapewnia przerwy krótsze niż 10 min, ale zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 min. lub 20 min., nie wydano decyzji administracyjnych, skontrolowane szkoły umożliwiają uczniom spędzanie przerw na świeżym powietrzu.

5. Przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w 3 placówkach szkolnych: ogółem badaniem objęto 12 oddziałów, badaniu poddano 74 uczniów, stwierdzono, że:

- waga tornistra szkolnego do 10% masy ciała wynosiła u **43** uczniów

- waga tornistra szkolnego w zakresie do 10 - 15% masy ciała wynosiła u **28** uczniów

- waga tornistra szkolnego w zakresie >15% masy ciała wynosiła u **3** uczniów

W trakcie kontroli prowadzono działania na rzecz edukacji prozdrowotnej ukierunkowanej na profilaktykę wad postawy, przedstawiono „**Stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego**” i „**Jakie czynniki mają wpływ na przekroczenie wagi tornistrów/plecaków uczniów**”.

Poinformowano dyrektorów szkół, że zbyt ciężki plecak może zaburzyć prawidłowy rozwój kręgosłupa. Dyrektorzy szkół zobowiązali się do przypomnienia wychowawcom klas i rodzicom, aby zwrócili szczególną uwagę na wagę plecaka z jego zawartością u uczniów i aby ich zawartość nie przekraczała powyżej 10-15 % masy ciała ucznia.

6. Przeprowadzono pomiar temperatury w trakcie kontroli kompleksowych w okresie grzewczym w **30** placówkach stałych, w **123** pomieszczeniach, nieprawidłowej temperatury nie stwierdzono.

7. W 2022 roku w ramach nadzoru przeprowadzono pomiary natężenia i równomierności oświetlenia przez Oddział Laboratoryjny PSSE/WSSE w Zamościu w 1 przedszkolu, z wynikiem – zgodne z Polską Normą: PN-EN12464 -1:2012.

Na skontrolowanych **35** placówek oświatowych (18 przedszkoli i 17 szkół), wszystkie posiadały prawidłowe wyniki z pomiarów natężenia i równomierności oświetlenia w tym w 34 placówki posiadały pomiary natężenia i równomierności oświetlenia przeprowadzone w latach poprzednich przez podmioty zewnętrzne.

Nie wydano decyzji administracyjnych dotyczących zapewnienia właściwego oświetlenia na podstawie pomiarów przeprowadzonych w br., nie wystosowano wystąpień.

Zapewnienie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach oświatowo wychowawczych, na 17 skontrolowane szkoły w 5 szkołach funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w pozostałych szkołach opieka medyczna sprawowana jest przez lekarzy rodzinnych, opieka pielęgniarska sprawowana zadaniowo w pomieszczeniach udostępnianych przez dyrektorów szkół.

Żywnienie/dożywianie dzieci w szkołach:

- na 17 szkół skontrolowanych, 14 prowadzi dożywianie w tym:
- 8 szkół posiada stołówki,
- 6 szkół zapewnia żywnienie w formie cateringowej.

W 7 szkołach wydawany jest posiłek II daniowy, w 7 szkołach posiłek jednodaniowy. Ogółem z żywienia korzysta 1503 dzieci, w tym z pełnych obiadów 1309 i z posiłku I daniowego 194.

W 2 placówkach zapewnia się uczniom wodę do picia.

Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego w -skontrolowanych szkołach:

- na skontrolowanych 17 szkół, 13 posiada wystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, 4 szkoły posiada niewystarczające warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego - zajęcia lekcyjne w-f odbywają się na korytarzach i boiskach szkolnych.

Właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach stałych:

We wszystkich skontrolowanych (44) placówkach zapewniono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej. Na dzień 31 grudnia 2022r. wszystkie skontrolowane placówki mają zapewnioną bieżącą ciepłą i zimną wodę przy punktach mycia oraz standardy dostępności do urządzeń higieniczno-sanitarnych.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków:

na 44 skontrolowanych placówek stałych: 3 placówki posiada własne ujęcie wody, 41 placówek posiada podłączenie wody z wodociągów gminnych lub miejskich. Brak podłączenia do sieci kanalizacyjnych w 21 placówkach, placówki te posiadają zbiornik bezodpływowy (szambo) lub własną oczyszczalnię ścieków, 23 placówek posiada podłączenie do sieci kanalizacyjnej.

Wypoczynek dzieci i młodzieży:

- na terenie działania nie organizowano **wypoczynku zimowego i letniego** dla dzieci i młodzieży w formie wyjazdowej i w miejscu zamieszkania, nie przeprowadzono kontroli.

Współpracowano z samorządem powiatowym, miejskim, samorządami gminnymi, stowarzyszeniami, dyrektorami placówek oświatowo wychowawczych i pracy pozaszkolnej do których wystosowano pisma:

- do organów prowadzących placówki: do starostwa powiatowego –1:

informacja dot. oceny warunków sanitarnohigienicznych placówek oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu hrubieszowskiego za rok 2021

- do organów prowadzących placówki – 2

» w związku ze zbliżającym się okresem letniego wypoczynku dzieci i młodzieży przypomniano organizatorom wypoczynku letniego o obowiązku dostosowania działań w tym zakresie do zasad zawartych w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016r. w sprawie wypoczynku dla dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2016 poz. 452 z załącznikami)

» w sprawie przesłania aktualnego wykazu placówek oświatowo-wychowawczych na podległym terenie

- do dyrektorów placówek i organów prowadzących placówki oświatowo wychowawcze

- 4

» w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenienia się zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2 w tym nowym wariantem – Omikron pismem przypomniano o konieczności

przestrzegania nakazów i zakazów wynikających z aktualnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności aktualnych wytycznych MEiN, MZ i GIS, zasad i ograniczeń oraz zarekomendowano przyjęcie szczepionki p/COVID-19

» w sprawie zagadnień związanych z narażeniem na radon w budynkach, lokalach, pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi przesłano materiały edukacyjno-informacyjne zamieszczone na stronach Głównego Inspektoratu Sanitarnego oraz podano strony internetowe

» 2 pisma informujące o sposobie rozpatrzenia interwencji

- do placówek oświatowo-wychowawczych : 3

» w związku z piątą falą pandemii przesłano Apel Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w celu przypomnienia o ograniczeniu ryzykownych zachowań, bezwzględny ostrzeżenie obowiązujących obostrzeń i przepisów

» przekazano do bieżącego wykorzystania „Wytyczne przeciwepidemiczne Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 11 marca 2022 r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (szósta aktualizacja)”

» przekazano do bieżącego wykorzystania „Wytyczne przeciwepidemiczne dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (VIII aktualizacja - 14 czerwca 2022 r.)”

- do dyrektorów szkół:-1

» przypominające o potrzebie stosowania się do obowiązującej rekomendacji „Wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31.03.2022r. dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkole podstawowej i innych form wychowania przedszkolnego oraz instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, wydane na podstawie art. 8a ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 195) –VII aktualizacja

- PSSE w Zamościu -1

» w ramach zintegrowanego systemu badań laboratoryjnych i pomiarów zwrócono się o przeprowadzenie z nadzoru pomiarów równomierności i natężenia oświetlenia na stanowiskach pracy ucznia w wytypowanej placówce na terenie powiatu hrubieszowskiego.

Problemy występujące w placówkach oświatowo wychowawczych:

- brak sal gimnastycznych,
- brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w większości szkół na terenie powiatu opieka lekarska sprawowana przez lekarza rodzinnego, opieka pielęgniarska sprawowana w formie zadaniowej w udostępnionych pomieszczeniach,
- dowóz uczniów do szkół odbywa się z kilku odległych miejscowości do jednej szkoły autobusem lub busem, co wydłuża czas pobytu uczniów w placówce. Uczniom dojeżdżającym zapewniono pobyt w tym czasie w świetlicy szkolnej lub wydzielonej sali pod nadzorem nauczyciela do chwili odjazdu.

Wnioski:

1. W wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego, z roku na rok systematycznie następuje poprawa stanu technicznego w nadzorowanych placówkach.

2. W dalszym ciągu w placówkach oświatowych jest brak gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej.
3. Brak nakładów finansowych przekazywanych przez organy jednostek nadrzędnych prowadzących placówki na realizację wydanych zaleceń.
4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego jest w dalszym ciągu nie wystarczająca.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI STANOWISKA OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA W 2022 ROKU

W 2022 roku realizowano następujące programy edukacyjne w placówkach nauczania i wychowania:

1. „Czyste powietrze wokół nas”
2. „Nie pal przy mnie, proszę”
3. „Znajdź właściwe rozwiązanie”
4. „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”
5. „Bieg po zdrowie”
6. „Znamię. Znam je”
7. „Podstępne WZW”
8. „ARS czyli jak dbać o miłość”
9. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
10. „Dzielne dzieciaki i ich sposoby na mikroby”
11. „Trzymaj Formę”

W związku z powyższym w miarę możliwości prowadzono wizytacje w 33 placówkach realizujących programy.

„Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce” profilaktyka antytytoniowa. W ciągu całego roku prowadzony był monitoring przestrzegania zakazu palenia w szkołach, w placówkach użyteczności publicznej, podmiotach działalności leczniczej.

Prowadzono następujące akcje prozdrowotne:

W ramach obchodów **Światowego Dnia AIDS** oraz działań profilaktycznych HIV/AIDS przed siedzibą PSSE zorganizowano **Punktów Informacyjno-edukacyjny** dla społeczności lokalnej. Informacje dotyczące anonimowego i bezpłatnego wykonania testu na HIV umieszczono na stronie PSSE, Facebook, przekazano do TV lokalnej.

Materiały edukacyjne eksponowano na tablicach ogłoszeń oraz podczas akcji profilaktycznych prowadzonych dla społeczności lokalnej.

W 3 placówkach nauczania przeprowadzono spotkania profilaktyczne podczas których uczestnikom przedstawiono film edukacyjny dot. ww. tematyki.

„Światowy Dzień bez Tytoniu”

Przeprowadzono 2 pogadanki dla uczniów szkół podstawowych. Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny dla społeczności lokalnej w siedzibie PSSE Hrubieszów, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania i wychowania oraz do SP ZOZ Hrubieszów.

Opracowano i przekazano plansze do TV lokalnej, informację umieszczono na stronie Facebook PSSE Hrubieszów.

„Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu”

Zorganizowano 2 Punkty informacyjno – edukacyjne tj. w Przychodni Rejonowej w Hrubieszowie, ul. Mickiewicza oraz w Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej „Centrum Zdrowia”, ul. Zamojska.

W siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla pacjentów i pracowników, na tablicach ogłoszeń, oraz na stronie Facebook umieszczono materiały edukacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej.

Planszę informacyjną przekazano do TV lokalnej.

Materiały edukacyjne dotyczące ww. tematyki przekazano do: placówek nauczania, podmiotów działalności leczniczej, Klubu Seniora.

„Bezpieczny i zdrowy wypoczynek letni”, „Bezpieczny i zdrowy wypoczynek zimowy”.

Edukacją objęto uczestników wypoczynku tematyk spotkań (pogadanki) dotyczyła: dopalaczy, higieny osobistej, profilaktyki zatruc pokarmowych, profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki chorób meningokokowych, odkleszczowych, profilaktyki grypy, pedikulozy, świerzbu, bezpiecznych wakacji, zasad bezpieczeństwa podczas upałów oraz informacje związane z obecną sytuacją epidemiczną tj. higieny osobistej, jak skutecznie myć ręce, 6 kroków do naprawdę czystych rąk, prawidłowego postępowania podczas kaszlu i kichania. Uczestnikom przedstawiono prezentację Czyste ręce zdrowia więcej, Bezpieczne wakacje, W głębi lasu.

Do organizatorów wypoczynku wystosowano listy intencyjne z materiałami edukacyjnymi dotyczącymi bezpiecznego wypoczynku, dopalaczy, meningokoków, kleszczy, jak skutecznie myć ręce.

Podczas wypoczynku letniego i zimowego uczestnikom organizowano konkursy wiedzy, konkursy plastyczne dot. szkodliwości palenia tytoniu, „Co i dlaczego szkodzi zdrowiu”, „Wiem jak dbać o zdrowie”, prowadzono pokazy jak prawidłowo myć ręce.

Materiały edukacyjne umieszczono na Facebook PSSE, tablicach ogłoszeń, eksponowano podczas akcji profilaktycznych, przekazano do zakładów pracy na terenie miasta.

„Światowy Dzień Zdrowia”

Materiały edukacyjne umieszczono w siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla pacjentów. Planszę informacją przekazano do TV lokalnej oraz umieszczono na stronie Facebook PSSE. Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny dla społeczności lokalnej w Przychodni Rejonowej Hrubieszów, ul. Mickiewicza.

Wystosowano listy intencyjne dotyczące obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” do podmiotów działalności leczniczej i samorządów lokalnych.
Materiały edukacyjne wyeksponowano na tablicach ogłoszeń.

„Europejski Tydzień Szczepień”.

Działaniami informacyjnymi w tym zakresie objęto pracowników i petentów SPZZ Hrubieszów.

W siedzibie PSSE zorganizowano kącik edukacyjny dla pracowników i petentów.

Materiały edukacyjne umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Planszę informacyjną przekazano do TV Lokalne.

Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny dla społeczności lokalnej w Przychodni Rejonowej Hrubieszów, ul. Mickiewicza.

„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”

Materiały edukacyjne wyeksponowano w siedzibie PSSE w miejscu dostępnym dla petentów, na tablicach ogłoszeń oraz na stronie Facebook PSSE.

Planszę informacyjną przekazano do TV lokalnej.

Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny dla społeczności lokalnej w Przychodni Rejonowej Hrubieszów, ul. Mickiewicza.

Profilaktyka używania narkotyków w tym „Nowych narkotyków”.

Informację w tym zakresie umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania do wykorzystania w ramach działań prozdrowotnych podczas wycieczki zimowej i letniej dzieci młodzieży.

Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny przy siedzibie PSSE w którym można było się przekonać jak działają alkogole i narkogole.

Podczas organizowanych akcji profilaktycznych prowadzono rozmowy indywidualne z osobami zainteresowanymi ww. tematyką.

Profilaktyka zatruc grzybami.

W ramach profilaktyki zatruc grzybami pracownik uczestniczył w spotkaniach profilaktycznych podczas wycieczki letniej dzieci i młodzieży, podczas których uczestnikom przedstawiono film edukacyjny dot. ww. tematyki.

Planszę informacyjną przekazano do TV Lokalnej, umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Materiały edukacyjne przesłano do podmiotów działalności leczniczej oraz do organizatorów wycieczki letniej dzieci i młodzieży.

Zorganizowano Wystawę grzybów jadalnych i trujących przed HDK w Hrubieszowie dla społeczności lokalnej, podczas której udzielano porad, prowadzono rozmowy indywidualne.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych podczas akcji profilaktycznych.

Profilaktyka chorób pasożytniczych- kleszcze, wszawica.

Materiały edukacyjne przekazano do placówek nauczania i wychowania.

Prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych podczas akcji profilaktycznych organizowanych dla społeczności lokalnej.

Materiały zamieszczono na stronie Facebook PSSE.

12. Inne działania lokalne.

Kampanie edukacyjne:

Wirtualny świat realnych zagrożeń, Napoje energetyczne, Promieniowanie UV.

W ramach akcji w placówkach nauczania i wychowania, w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży prowadzono pogadanki, emisje filmów edukacyjnych.

Podczas akcji prozdrowotnych organizowanych dla społeczności lokalnej eksponowano materiały edukacyjne dotyczące dot. ww. tematyki.

Kampania edukacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność”

Zorganizowano Punkt informacyjno – edukacyjny w Hrubieszowskim Domu Kultury dla społeczności lokalnej dotyczący Kampanii.

Przeprowadzono spotkania profilaktyczne w placówkach nauczania i wychowania dla osób w wieku od 25 do 45 r.ż., uczestnikom przedstawiono prezentacje multimedialne dotyczące Kampanii, prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych.

Działania lokalne sezonowe w 2022 r.

Promocja szczepień ochronnych (w tym p/COVID-19)

Materiały edukacyjne dot. w/w tematyki przekazywano na bieżąco do TV Lokalnej w celu emisji dla ogółu społeczeństwa.

Zorganizowano 5 punktów informacyjno-edukacyjnych w ramach Akcji # Szczepimy się dla społeczności lokalnej, przy współpracy władz lokalnych, prowadzono rozmowy indywidualne, rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczące ww. tematyki.

Materiały edukacyjne przekazano do Punktu recepcyjnego dla uchodźców z Ukrainy.

Profilaktyka grypy.

W placówkach nauczania i wychowania prowadzono pogadanki, pokaz prawidłowego mycia rąk, konkursy plastyczne, zabawy ruchowe przy akompaniamencie muzyki do piosenki „Znikaj wirusie”.

Materiały edukacyjne umieszczono na stronie Facebook PSSE.

Materiały edukacyjne przekazano do podmiotów działalności leczniczej.

Współpraca przy realizacji zadań. Realizując działania prozdrowotne współpracowano z władzami administracji państwowej i jednostek samorządowych, z kierownikami i pracownikami podmiotów działalności leczniczej, z dyrekcją i szkolnymi koordynatorami programów edukacyjnych w placówkach nauczania i wychowania, z właścicielami TV lokalnej, z dyrektorami domów kultury, Hrubieszowskim Domem Kultury, Gminnymi Ośrodkami Kultury, samorządami lokalnymi, właścicielami restauracji, barów, salonów kosmetycznych, Komendą Powiatową Policji, Nadleśnictwem Strzelce, Mircze.

Akcje i spotkania profilaktyczne.

Uczestniczono w spotkaniach profilaktycznych w placówkach nauczania i wychowania oraz w akcjach profilaktycznych, zabawach sportowych organizowanych podczas wycieczek zimowego i letniego dzieci i młodzieży. Podczas spotkań i akcji profilaktycznych eksponowano i prowadzono rozdawnictwo materiałów edukacyjnych dotyczących: chorób pasożytniczych, profilaktyki antytytoniowej, profilaktyki HIV/AIDS, wszawicy, grypy, dopalaczy, cyberuzależnień, szczepień ochronnych w tym (COVID-19) oraz szczepień zgodnie z kalendarzem szczepień, zdrowia psychicznego i depresji, zasad zdrowego żywienia, bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży, bezpiecznego grzybobrania oraz ulotki dotyczące higieny w tym higieny mycia rąk.

PODSUMOWANIE

Bardzo istotny wpływ na realizację zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hrubieszowie ma współpraca z innymi inspekcjami i służbami: Powiatowy Lekarz Weterynarii, Komenda Powiatowa Policji, WIOŚ, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, SPZOZ Hrubieszów, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Lublinie, Instytut Medycyny Pracy w Łodzi, z przedsiębiorstwami wodociągowymi oraz władzami samorządowymi: Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Urzędy Gmin.

Podsumowując, należy stwierdzić, że stan sanitarny powiatu za 2022 r. należy ocenić jako dobry.

Prowadzony monitoring i nadzór sanitarno-epidemiologiczny zapewniają podejmowanie działań adekwatnych do aktualnej sytuacji, potrzeb i zagrożeń.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Hrubieszowie**

mgr Ewa Krasnopolska